

Prin cultură la identitate și spiritualitate

GLASUL CERBICIEI

www.ris.org.rs

REVISTĂ DE ACTUALITATE, CULTURĂ ȘI ISTORIE A ROMÂNILOR DIN SERBIA Nr. 16 * Anul VIII * 2017 * Vârșeț * Exemplar gratuit

UNIUNEA ROMÂNILOR DIN SERBIA

UNIJA RUMUNA SRBIJE

**1 Decembrie - Ziua Marii Uniri și Marea Unire a românilor
din Voivodina și Valea Timocului într-o singură alianță
UNIUNEA ROMÂNILOR DIN SERBIA (URS)
LA MULȚI ANI!**

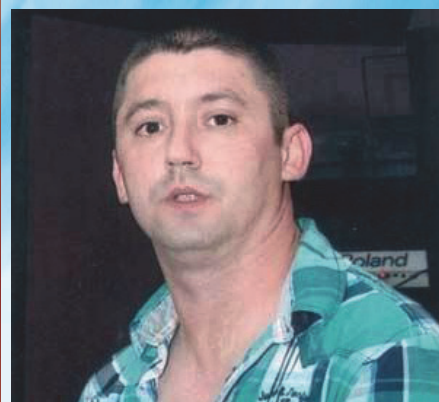

**Nume românești din Timoc, care se termină în „ovici”
sau „ici” împiedică obținerea cetățeniei române**

**„Glasul Cerbiciei” apare cu sprijinul
Ministerului pentru Românii de Pretutindeni**

Protopopiatul Ortodox Român al Panciovei în primele decenii de existență

Asociația Români Independenți din Serbia înființează cea de-a treizecea organizație locală la Mărghita

NACIONALNI SAVET RUMUNSKÉ NACIÓNALE MAJNÉ
CONSILIUL NAȚIONAL AL MINORITĂȚII NAȚIONALE ROMÂNE
NATIONAL COUNCIL OF THE ROMANIAN ETHNIC MINORITY
Novi Sad, Bul. Mihajla Pupina 28, tel/fax: 021/457-583, e-mail: consiliul_romanz@yahoo.com

În temeiul prevederilor articolului 20, alinatul 1, punctul 17, a Statutului Consiliului Național al Minorității Naționale Române, în ședința ținută pe data de _____ la _____, Consiliul Național al Minorității Naționale Române a adoptat:

REGULAMENTUL DE LUCRU
AL CONSILIULUI NAȚIONAL AL MINORITĂȚII NAȚIONALE ROMÂNE

I. DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1.
Prin prezentul Regulament, în concordanță cu Statutul Consiliului Național al Minorității Naționale Române se reglementează organizarea și modul de activitate a Consiliului Național al Minorității Naționale Române (în continuare Consiliul).

Articolul 2.
Toate substantivele la genul masculin din prezentul Regulament se referă în același timp și la substantivele de genul feminin.

Articolul 3.
În activitatea ședinței Consiliului se folosește limba română și grafiă latină.
În cazuri de excepție lucrările ședinței Consiliului se pot desfășura în limba sârbă sau într-o altă limbă.
Procesul autorizat de la ședințele care nu se desfășoară în limba română se scrie în limba română.

Consiliul Național Român
(CNMNR)
o instituție de paradă

Maidan (Majdanpek)

Uniunea Românilor din Serbia, la început de drum

Cea de-a treia întâlnire pentru formarea unei federații a românilor din Serbia a avut loc, sâmbătă la Maidanpek.

De această dată, numărul asociațiilor românești a fost sensibil mai mare și au avut alături și frații din Voivodina. Pe 1 decembrie 2016, la Kladovo, Uniunea Românilor din Serbia (URS) va avea Adunarea

Constitutivă. Pregătirile și negocierile pentru formarea unui bloc asociativ care să reunească asociațiile românești din Serbia se apropie de final. După ce mai multe asociații românești interesate de această unire istorică s-au întâlnit de două ori, la Bor și la Kladovo, a fost rândul orașului Majdanpek, o altă vatră a românismului din Valea Timocului, să reunească

la aceeași masă pe toți cei care doresc să facă unirea tuturor românilor din Serbia. Săptămâna viitoare urmează o întâlnire care va avea loc în Voivodina, la Vârșeț.

Cu prilejul reuniunii mediului asociativ românesc din Serbia, în orașul Majdanpek (Valea Timocului), reprezentanții asociațiilor participante au ajuns la un acord comun cu privire la înființarea UNIUNII ROMÂNILOR DIN SERBIA (URS) – UNIJA RUMUNA SRBIJE (URS).

„Cu această ocazie s-a dezbătut și s-a elaborat statutul viitoarei federații, document susținut de toate asociațiile participante”, se arată într-un comunicat de presă transmis redacției de către Secretariatul Tehnic al URS-ului.

Dacă la prima întâlnire, de la finele lunii octombrie, desfășurată la Bor, au participat doar trei asociații care au discutat despre o uniune a românilor din Serbia, la cea de-a treia întâlnire comună, de la Majdanpek, numărul asociațiilor

a devenit sensibil mai mare, iar participanții au declarat că există o șansă unică, istorică, de a fi coagulat mediul asociativ românesc din Serbia și o șansă istorică de a fi constituit un nucleu puternic al românismului în această zonă.

Asociațiile prezente la Majdanpek, care au susținut inițiativa, au fost: Asociația Cultural-Artistică din Osnici; Asociația Uniunea Românilor (președinte – Ljubomir Brândușan); Asociația Români Independenți din Serbia (președinte dr. Dorinel Stan); Asociația pentru Tradiția și Cultura Românilor „Dunărea” (președinte – Tihan Matasarevici, vicepreședinte – dr. Alexander Najdanovici); Inițiativa Românilor din Serbia (președinte – Boian Bărbuță);

Centrul Cultural Informativ al Românilor (președinte – Daniel Petkovski); Asociația Renașterea Românilor din Serbia (președinte – Vlada Savici, vicepreședinte – Aleksander Savici).

De asemenea, inițiativa de înființare a Uniunii este susținută și de asociații care nu au fost prezente la întâlnire, dar au transmis mesaje clare prin care au exprimat dorința de a face parte și nevoia unei federații: Uniunea Românilor din Serbia „Dunărea” – Zaječar și „Dacia Aureliana” – Zaječar.

La întâlnire au fost prezenți senatorul independent Ioan Iovescu, membrul al Comisiei românilor de pretutindeni și al Comisiei pentru drepturile omului, Culte și Minorități din Senatul României, precum și

Codruț Anca – directorul Centrului Cultural „Carașul”, care au sprijinit inițiativa de unire.

Toți cei prezenți au stabilit ca Adunarea Constitutivă a Uniunii Românilor din Serbia (URS) să aibă loc într-o zi cu semnificații profunde pentru toți românii de pretutindeni, ziua Marii Uniri, dar și Ziua Națională a României, 1 Decembrie 2016. Adunarea va avea loc la Centrul Cultural Românesc din Kladovo.

„Am făcut încă un pas către unirea românilor din Serbia. Întâlnirea noastră de la Majdanpek a pus la punct ultimele detalii și a fost un prilej pentru discuții și negocieri importante pe calea înființării unei uniuni istorice a tuturor românilor din Serbia.

De această dată, alături de noi au fost și frații din Voivovina, prin una dintre cele mai reprezentative asociații românești de acolo, Români Independenți din Serbia, condusă de dr. Dorinel Stan. De Ziua Națională a României, vom semna Statutul și lansa URS-ul, la Kladovo”, a declarat președintele Asociației „Dunărea”, Tihan Matasarevici. ◀

Sursa: *jurnalromanesc.ro*

Această revistă a fost tipărită cu sprijinul Ministerului pentru Români de Pretutindeni (www.mprp.gov.ro). Conținutul acestei reviste nu reprezintă poziția oficială a Ministerului pentru Români de Pretutindeni.

Redactor șef-fondator: Dr Dorinel Stan

Redactor tehnic: Gabriel Gașpăr; **Secretar:** Călin Iorga

Redacția: dr Marinel Negru, dr Trăilă Spăriosu, dr Mircea Măran, dr Juica Brândușa, Tijana Anđelković, Cristian Cacovan, Natalia Stan, Marin Gașpăr, Lavinel Petruț, Tereza Gașpăr și Marius Zăria;

Înregistrat la Agenția pentru Registre Economice, Republica Serbia, nr. BU 9465/2010; „Glasul Cerbiciei” apare sub egida **Românilor Independenți din Serbia**; Adresa: Vaska Pope 37, Vârșeț 26300; Tel: +381 13 416-182; +381 64 119-53-84

web: www.ris.org.rs; **e-mail:** romanii.independenti@gmail.com;

Tipografia: DISK, Vârșeț; Tiraj: 1.600;

ISSN: 2217-8473; COBBIS.SR-ID 189115660

Vârșeț

Uniunea Românilor din Serbia (URS) sau proiectul de unificare a românilor

În sala festivă a Primăriei Vârșeț, a avut loc o masă rotundă a mediului asociativ românesc din Serbia pentru constituirea unei federații unice și reprezentative – Uniunea Românilor din Serbia (URS) – Unija Rumuna Srbije (URS).

După mai multe întâlniri, negocieri și mese rotunde prealabile, Vârșețul – centrul cultural, economic, politic și spiritual românesc din Serbia, a reunit la aceeași masă asociațiile și organizațiile reprezentative de pe întreg teritoriul Serbiei cu un singur scop – Unirea românilor din Serbia.

Români din Serbia parcurg un proces specific al reorganizării și coagulării societății civice, iar fondarea URS-ului este o necesitate și reprezintă

un act istoric pentru minoritate. Uniunea Românilor din Serbia în curs de constituire, este puntea neamului, o singură voce – Vocea etniei românești din Serbia.

La Vârșeț, eveniment premergător constituirii URS-ului, au fost prezente asociațiile: Români Independenți din Serbia (președinte – Dr. Dorinel Stan, vicepreședinte – Milan Micșa și secretar – Călin Iorga), Asociația „Uniunea Românilor” (președinte – Ljubomir Brândușan), Asociația „Renașterea Românilor din Serbia” (președinte – Vlada Savici), Asociația pentru Tradiția și Cultura Românilor „Dunărea” (președinte – Tihan Matasarevici, vicepreședinte – Alexandar Najdanovici), Asociația „Familia” (președinte – Traian Trifu-

Căta), Asociația „Banatica” (președinte – Octavian Suci) și Asociația Cadrelor Didactice de Etnie Română din Serbia (vicepreședinte – Cristian Căcovan).

Din motive obiective, asociațiile – Inițiativa Românilor din Serbia (președinte – Boian Barbuțici), Centrul Cultural Informativ al Românilor (președinte – Daniel Petcovski), Asociația „Dacia Aureliană” – Zaieciar și Uniunea Românilor din Serbia „Dunărea” (președinte – Bojko Stankovici), n-au fost prezente la întâlnirea de la Vârșeț, dar sprijină demersul și înființarea URS-ului.

Evenimentul a fost onorat de prezența senatorului independent Ioan Iovescu, membru al Comisiei românilor de pretutindeni și Dan Constantin,

gerant interimar al Consulatului General al României la Vârșeț. Adunarea de la Vârșeț a fost urmărită de TVR Timișoara, TV și Radio Panciova, Radio Far din Alibunar, Revista "Familia" din Petrovăsâla și publicația de actualitate, cultură și istorie a românilor din Serbia „Glasul Cerbiciei”.

Uniunea Românilor din Serbia

(URS) este un nucleu puternic al mediului asociativ românesc, constituit din organizații și asociații de pe ambele maluri ale Dunării, care își păstrează autonomia, dar care vor reprezenta și apăra într-un mod unic și reprezentativ interesele majore ale românilor din Serbia. O singură voce reprezentativă pe întreg teritoriul Serbiei, care

urmează să devină partener de încredere al Statului Român.

Reprezentanții organizațiilor și asociațiilor au adoptat Statutul în formă finală, modul de organizare și funcționare al URS-ului, obiectivele, Platforma de activitate și sediul central, s-au stabilit principiile de bază și asociațiile fondatoare, respectiv constitutive ale URS-ului. În baza hotărârilor s-a fixat ca Adunarea Constitutivă a Uniunii Românilor din Serbia se va desfășura pe 1 Decembrie – Ziua Marii Uniri, la Centrul Cultural Românesc din Kladovo, cu începutul la ora 15.00.

Fiecare asociație fondatoare va delega cinci membrii cu drept de vot, respectiv cinci delegați pentru fiecare asociație.

Moment deosebit în viața neamului românesc încercat din greu prin dăruire aprigă în agonia eforturilor pentru UNITATE.

Un vis secular al românilor din Serbia, pe 1 Decembrie anul Domnului 2016, devine realitate. Români din Serbia se unesc! ◀

Istorie și destin românesc

Uniunea Românilor din Serbia își intensifică activitatea

Își doresc mai multă atenție din partea autorităților din România, își doresc cetățenia română și mai multe fonduri pentru activitățile specifice apărării identității românești în comunitățile istorice

Sunt românii din valea Timocului, cei care de mai bine de două secole își păstrează cu sfințenie tradițiile și limba, toate fiind transmise doar pe cale orală, deoarece nu au școli în limba română. Uniunea Românilor din Serbia a analizat în cadrul unei mese rotunde strategia pentru promovarea culturii și identității.

O interesantă dezbateră despre respectarea drepturilor românilor din Valea Timocului – Serbia a precedat Seara Românească de la Kladovo. Nu mai puțin de 12 organizații românești, atât din Serbia de Răsărit, cât și din Voivodina au format Uniunea Românilor din Serbia, organism care dorește acum un dialog mai aplicat cu autoritățile românești despre acordarea cetățeniei române și despre utilizarea fondurilor nerambursabile puse

Călin Iorga și Aleksandar Najdanovici, reprezentanții URS-ului

la dispoziție prin Ministerul pentru românii de pretutindeni.

Întâlnirile dintre asociațiile românești din Serbia de Răsărit vizează o coagulare a mediului asociativ în vederea unei mai bune colaborări cu autoritățile din România care se ocupă de românii de pretutindeni. Ministerul pentru românii de pretutindeni este unul dintre exemplele cele mai elocvente ale grijii statului român pentru comunitățile istorice.

Kladovo

1 Decembrie 1918 - 1 Decembrie 2016 Ziua Marii Unirii pentru românii din Serbia

Ultimul deceniu se caracterizează prin coordonarea și dirijarea întregii vieți cultural-politice a românilor din Serbia de structuri instituționale, care paradoxal nu reprezintă pe nimeni în etnie, impuși și susținuți pe scena minoritară de influența politică, interes meschin și profit.

Eficiența instituțiilor românești din Serbia (Consiliul Național al Minorității Naționale Române și C.P.E. „Libertatea”) este pusă sub semnul întrebării de cei care o conduc și fondator. Lupta pentru existența identitară și spirituală a românilor din Serbia depinde de **Unirea istorică frățească** a românilor pe întreg teritoriul Serbiei, respectiv elaborarea unei noi strategii, care trebuie să se bazeze pe elementul strict românesc și nu valah, păstrarea și afirmarea filonului românesc

pe întreg teritoriul Serbiei. Interesele generației de azi, ale tuturor românilor din Serbia este Unitatea spirituală la nord și sud de Dunăre – Unirea Românilor din Serbia prin recurgere la o strategie decisivă pentru a se lua poziții ferme în complexitate dualismului românesc în Serbia.

În acest context, un moment istoric marcant îl constituie UNIREA ROMÂNILOR DIN SERBIA pe 1 Decembrie a.c. – Ziua Marii Uniri și Ziua Națională a României cu semnificație deosebită pentru românii de pretutindeni și comunitățile istorice, se desfășoară Adunarea Constitutivă a UNIUNII ROMÂNILOR DIN SERBIA-UNIJA RUMUNA SRBIJE (URS), la Centrul Cultural Românesc din Kladovo, cu începutul la ora 15,00. Vor participa peste 100 de invitați și oaspeți. Asociațiile și organizațiile reprezentative

românești din Serbia de răsărit (Timoc, Valea Moravei, Pomoravlje) și Voivodina (Banat) își vor uni forțele și vor constitui o alianță unică românească – Uniunea Românilor din Serbia.

URS-ul este o asocierie excepțională, inedită și reprezentativă a românilor din Serbia, o singură voce – Vocea Românească în Serbia. Uniunea Românilor din Serbia este o federație a mediului asociativ românesc formată din 13 asociații și organizații reprezentative din Serbia de Est și Voivodina: Români Independenți din Serbia (președinte – Dr Dorinel Stan), Asociația „Uniunea Românilor” (președinte – Ljubomir Brândușan), Renașterea Românilor din Serbia (președinte-Vlada Savici), Asociația „Familia” (președinte Traian Trifu-Căta), Asociația „Banatica” (președinte – Su-

ci Octavian), Inițiativa Românilor din Serbia (președinte – Bojan Barbuțici), Centrul Cultural Informativ al Românilor (președinte – Daniel Petcovski), Asociația „Dacia Aureliană” (președinte dr. Zoran Radivojević), Uniunea Românilor din Serbia „Dunărea” (președinte Bojko Stankovici), Agenția pentru Informare și documentarea Românilor din Serbia (președinte – Sibinovici Zoran), Asociația Cadrelor Didactice de Etnie Română din Serbia (vicepreședinte Cristian Cacovan), KUD „Aleksa Nikolici” (președinte -Kraciunovici Bane), Asociația pentru Tradiția și Cultura Românilor „Dunărea” (președinte Tihan Matasarevici), care vor apăra și reprezenta interesele majore ale românilor din Serbia. Uniunea Românilor din Serbia (URS) reunește asociațiile și organizațiile românești pe întreg teritoriul Serbiei, care își păstrează autonomia, pune accentul pe colaborarea directă cu autoritățile de stat de la București în scopul păstrării identității naționale și reprezintă un imperativ al URS-ului.

În istoria modernă a românilor din Serbia, constituirea UNIUNII ROMÂNOR DIN SERBIA (URS) înseamnă un act istoric – fondarea unei alianțe unice românești în Serbia, care contribuie la afirmarea, păstrarea și dezvoltarea identității și spiritualității românești în Serbia.

La mulți ani România, la mulți ani români din Serbia! ◀

Români pentru români

Masă rotundă a mediului asociativ românesc din Serbia pentru Unirea frațească și constituirea unui front unic românesc – UNIUNEA ROMÂNILOR DIN SERBIA (URS), sâmbătă, 19 noiembrie 2016, ora 12.00 la Primăria din Vârșeț (Sala Mică).

Până în prezent nu a existat voință și curaj de a se unifica românii din Voivodina cu românii din Serbia de Răsărit – UNIRE FRĂȚEASCĂ pentru a-și apăra drepturile, respectiv demnitatea națională. În urma întâlnirilor și discuțiilor prealabile, asociațiile și organizațiile reprezentative românești din Serbia își vor uni forțele și vor constitui o alianță unică românească – UNIUNEA ROMÂNILOR DIN SERBIA (URS), ca reprezentant de determinantă și partener de încredere al Statului Român.

Uniunea Românilor din Serbia este o asociere a societății civice, constituită din organizații și asociații, care își păstrează autonomia, dar care va reprezenta într-un mod unic și reprezentativ minoritatea română din Serbia și apăra interesele naționale pe plan intern și internațional.

UNIUNEA ROMÂNILOR DIN SERBIA

UNIJA RUMUNA SRBIJE

Moment istoric în comunitatea română din Serbia

ADUNAREA CONSTITUTIVĂ

pentru înființarea

UNIUNII ROMÂNILOR DIN SERBIA – URS

01.12.2016 la Cladova – Serbia (Valea Timocului)

INVITAȚIE

Vă invităm cu drag să participați la momentul istoric prilejuit de Adunarea Constitutivă a Uniunii Românilor din Serbia, ce se va desfășura pe 1 Decembrie - Ziua Marii Uniri, la Centrul Cultural Românesc din Kladovo, cu începere de la ora 15.00.

Uniunea Românilor din Serbia (URS) va reuni asociațiile și organizațiile reprezentative de pe întreg teritoriul Serbiei, cu un singur scop - Unirea istorică a tuturor românilor din Voivodina și Valea Timocului. Români din Serbia parcurg un proces specific al reorganizării și coagulării, iar fondarea URS-ului este o necesitate și reprezintă un act istoric pentru minoritate. Uniunea Românilor din Serbia va reprezenta o singură voce a noastră a românilor de pe tot teritoriul Serbiei.

ADUNAREA CONSTITUTIVĂ A UNIUNII ROMÂNILOR DIN SERBIA (URS) Cladovo, 1 Decembrie 2016

PROGRAM

Ora 14:30 - Sosirea și înregistrarea delegațiilor

Ora 15:00 - Festivitatea marcării evenimentului

- Binecuvântarea lucrărilor de către PSS Daniil, Episcopul Episcopiei „Daciei Felix”
- Cuvânt de salut
- Program artistic

Alegerea Președenției de lucru

- Ordinea de zi
- Stabilirea regulamentului de lucru
- Stabilirea numărului delegațiilor prezenți la Adunarea Constitutivă a URS-ului
- Adoptarea Statutului și Actului constitutiv
- Alegerea structurii de conducere a URS-ului
- Diverse

Centrul Cultural Românesc din Cladovo

Un vis istoric a fost împlinit Marea Unire a românilor din Serbia

Joi, 1 Decembrie a.c., în incinta Centrului Cultural Românesc din Cladovo a avut loc Adunarea Constitutivă a Uniunii Românilor din Serbia - Uniunea Rumuna Serbiei (URS). Ziua de 1 Decembrie are semnificație deosebită pentru națiunea română de pretutindeni – Ziua Marii Uniri.

Importanța zilei de 1 Decembrie 2016 pentru românii din Serbia este una deosebită și reprezintă un moment istoric prilejuit de UNIREA celor mai importante și reprezentative asociații și organizații românești din Serbia de est (Timoc, valea Moravei) și Voivodina (Banat) într-o alianță unică românească „Uniunea Românilor din Serbia” (URS).

La acest eveniment deosebit pentru etnicii români din Serbia au participat aproape 60 de delegați (fiecare asociație sau

organizație a împuternicit cinci delegați) cu dreptul de vot.

Pe lângă delegați, la Adunarea Constitutivă a URS-ului au asistat și oficialități, oaspeți, invitați și reprezentanții autoguvernării locale și mass-media. Au fost prezenți printre alții, Alin Ciocănea – secretar II al Ambasadei României la Belgrad, Ioan Iovescu – senator, Radisav Cuculanovici – primarul orașului Cladovo, Tufajevici Slaviša – președintele Consiliului Local Cladovo, Viorel Dolha – președintele Asociației Generale a Învățătorilor din România și jurul României, George Petrovici – președintele Asociației Studenților Timoceni, Miloș Zuzevici – președintele Asociației Studenților Timoceni din Timișoara, preotul local, Pătru și alții.

Adunarea de Constituire a Uniunii Românilor din Serbia

(URS) a fost urmărită de TV DIGI 24, TV Craiova, Cuvântul Libertății, Radio România, Revista Familia și Glasul Cerbiciei – publicație de actualitate, cultură și istorie a românilor din Serbia.

La fondarea federației românești, la Cladovo și-au unit forțele 13 organizații reprezentative, într-o singură voce românească – **Uniunea Românilor din Serbia (URS)**, în prezența celor peste 100 de reprezentanți ai organizațiilor constitutive. Unirea Frațeasca a înfăptuit-o următoarele asociații și organizații românești: Românii Independenți din Serbia – președinte dr. Dorinel Stan, Renașterea Românilor din Serbia – președinte Vlada Savici, Asociația Uniunea Românilor – președinte Ljubomir Brândușan, Asociația Familia – președinte Traian Trifu – Căta, Asociația Banatica – președinte Octavian

Suciu, Inițiativa Românilor din Serbia - președinte Bojan Barbuți, Centrul Cultural Informativ al Românilor - președinte Daniel Petkovski, Uniunea Românilor din Serbia „Dunărea” - președinte Bojko Stankovici, Agenția pentru Informarea și Documentarea Românilor - președinte Zoran Sibinovic, Asociația Cadrelor Didactice de Etnie Română - vicepreședinte Cristian Cacovan, Asociația pentru Tradiția și Cultura Românilor „Dunărea” - președinte Tihan Matasarevici, KUD „Aleksa Nikolici” - președinte Bane Kraciunovic și Asociația Curcubeul - președinte Sașa Jovanovic.

Asociațiile fondatoare își păstrează autonomia, iar la asocierea Uniunii Românilor din Serbia (URS) pot adera și alte organizații cu profil românesc.

În partea festivă a marării evenimentului pe lângă cuvinte de salut am avut prilejul să admirăm trei cântece populare românești din Timoc, interpretate cu măiestrie de Dragana și Milun Ivașcovici. După ce Tihan

Matasarevici, în calitate de gazdă a salutat pe cei prezenți, s-a trecut la desfășurarea lucrărilor – stabilirea regulamentului de lucru al Adunării Constitutive a URS-ului, alegerea președinției de lucru, în componența: Tihan Matasarevici, Dorinel Stan și Turanovici Giorge (grefier) și stabilirea ordinii de zi.

1. Stabilirea numărului delegațiilor prezenți la Adunarea Constitutivă.
2. Numirea comisiei pentru numărarea voturilor
3. Adoptarea Statutului și Actului constitutiv și
4. Alegerea structurii de Conducere a Uniunii Românilor din Serbia (1 președinte, 1 vicepreședinte, 1 secretar, 3 membri a comisiei de supraveghere, 3 membri a comisiei statutare).

Ordinea de zi a fost adoptată în unanimitate. La Adunarea Constitutivă au fost prezenți 54 de delegați cu dreptul de vot, în baza împuternicirii asociațiilor. Următoarele două puncte au fost adoptate în unanimitate,

respectiv numirea comisiei pentru numărarea voturilor și adoptarea Statutului și actului fondator al Uniunii Românilor din Serbia (URS). Ultimul punct al ordinii de zi, propuneri pentru alegerea structurii de conducere a URS-ului a stârnit cele mai aprinse discuții la care a participat Bojan Barbuți, Bojko Stankovici, Vlada Savici, Tihan Matasarevici, Dorinel Stan și Ljubomir Brândușan.

Astfel, s-a stabilit ca cele două regiuni cu populație românească, Voivodina și Timocul să fie proporțional reprezentate în structura de conducere prin rotație.

Adunarea Constitutivă URS a adoptat în unanimitate prin vot direct structura de conducere cu mandat de doi ani a Uniunii Românilor din Serbia (URS):

Aleksandar Najdanovici -
președinte
Dorinel Stan - vicepreședinte
Ljubomir Brândușan - secretar
Comisia de supraveghere:
Sevdo Ciolici, Călin Iorga și
Keranovici Miroslav.

Comisia statuată;
Octavian Suciu, Cristian
Cacovan și Adamovici Dragan.

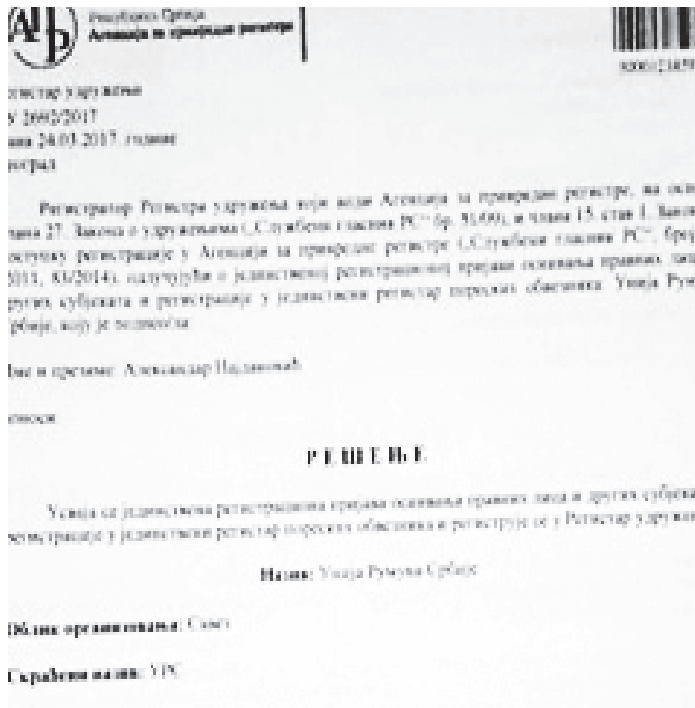
Consiliul Director este alcătuit din toți președinții asociațiilor componente:

Tihan Matasarevici, Vlada Savici, Trăian Trifu-Căta, Bojan Barbuți, Daniel Petkovski, Bojko Stankovici, Zoran Sibinovic, Bane Kraciunovic și Sașa Jovanovic.

1 Decembrie este o zi istorică a națiunii române, iar 1 Decembrie 2016 reprezintă o decizie istorică a românilor din Serbia, care au reușit să înființeze o voce reprezentativă românească Uniunea Românilor din Serbia (URS) cu un rol decisiv la păstrarea, promovarea și apărarea intereselor majore ale tuturor românilor din Serbia.

Biroul URS-ului

Istorie și destin românesc

Uniunea Românilor din Serbia (URS) a fost înregistrată

În pofida piedicilor, greutăților și obstacolelor, a fost depășită și ultima barieră în procesul de lungă durată privind înregistrarea UNIUNII ROMÂNILOR DIN SERBIA (URS) la Agenția pentru Registrele Economice de la Belgrad. Agenția pentru Registrele Economice a emis Decizia pe 24 martie 2017, unde este specificat că asociația URS cu sediul central la Bor se înscrie în registrul asociațiilor din Serbia și este reprezentată de președintele Alexandar Najdanovici și vicepreședintele Dr Dorinel Stan.

Ziua de 1 Decembrie 2016, va rămâne în memoria colectivă a românilor din Serbia, reprezintă un act istoric prilejuit de Unirea celor mai importante și reprezentative asociații românești din Timoc și Voivodina, într-o alianță unică românească – UNIUNEA ROMÂNILOR DIN SERBIA (URS). Amintim organizațiile care au fondat URS-ul și înfăptuit Unirea frățească: Români Independenți din Serbia, Renașterea Românilor din Serbia, Asociația Uniunea Românilor, Asociația Familia, Asociația Banatica, Inițiativa Românilor din Serbia, Centrul Cultural Infirmativ al Românilor, Uniunea Românilor din Serbia „Dunărea”, K.U.D. „Aleksa Nikolici”, Asociația pentru Tradiție și Cultura Românilor „Dunărea”, Asociația Cadrelor didactice de Etnie Română și Asociația Curcubeul.

La asocierea Uniunea Românilor din Serbia pot adera și alte organizații cu prefix românesc. URS-ul se bazează pe elementul strict românesc (nu pe elementele distructive ale organizațiilor valahe), păstrarea și afirmarea filonului românesc pe întreg teritoriul Serbiei. Uniunea Românilor din Serbia va lua poziții ferme și va recurge la o strategie decisivă în complexitatea dualismului românesc în Timoc și Voivodina. O singură voce românească pe întreg teritoriul Serbiei – URS-ul va stopa procesul de înființare permanentă a diverselor organizații, congrese în sudul Dunării, care au drept scop fragmentarea și slăbirea forței de coeziune a românilor din Serbia. URS-ul apără și reprezintă interesele majore românești din Serbia, reunește asociațiile de pe întreg teritoriul Serbiei cu accentul pe colaborarea cu autoritățile din Patria Mamă. Primul factor al relației URS-ului cu România este corpul diplomatic românesc din Serbia și instituțiile abilitate cu românii de pretutindeni.

Mulțumim tuturor celor care ne-au sprijinit, susținut și nu au cedat presiunilor, pentru că constituirea URS-ului este un act istoric – alianța unică românească în Serbia.

Bor, 24 martie 2017

Biroul de presă URS

Istorie și destin românesc

Comunicat

Joi, 1 Decembrie 2016 – ziua Marii Uniri și ziua României a fost marcată de românii din Serbia, la Cladovo, în incinta Centrului Cultural Românesc prin UNIREA FRĂȚEASCĂ a mediului asociativ românesc din Serbia de Răsărit (Timoc, Valea Moravei) și Voievodina (Banat). Un act istoric în istoria modernă a românilor din Serbia îl constituie și reprezintă înființarea alianței unice românești UNIUNEA ROMÂNILOR DIN SERBIA – UNIJA RUMUNA SRBIJE (URS).

La fondarea federației românești și-au unit forțele 12 organizații și asociații reprezentative într-o singură voce românească – UNIUNEA ROMÂNILOR DIN SERBIA. Anume: Românii Independenți din Serbia (președinte-dr Dorinel Stan), Asociația „Uniunea Românilor” (președinte-Ljubomir Brândușan), Renașterea Românilor din Serbia (președinte-Vlada Savici), Asociația „Familia” (președinte-Traian Trifu-Căta), Asociația „Banatica” (președinte-Octavian Suci), Inițiativa Românilor din Serbia (președinte-Bojan Barbuți), Centrul Cultural Informativ al Românilor (președinte-Daniel Petkovski), Uniunea Românilor din Serbia „Dunărea” (președinte-Bojko Stankovici), Agenția pentru Informarea și Documentarea Românilor (președinte-Zoran Sibinovic), Asociația Cadrelor Didactice de Etnie Română din Serbia (vicepreședinte-Cristian Cacovan), Asociația pentru Tradiția și Cultura Românilor „Dunărea” (președinte-Tihan Matasarevici), KUD „Aleksa Nikolic” (președinte-Bane Kraciunovic), Curcubeul (președinte – Sașa Jovanovici).

Evenimentul marcant a fost onorat de prezența numeroaselor oficialități, oaspeți și invitați, reprezentanții Ambasadei României la Belgrad, Bisericii Ortodoxe Române din Serbia, senatorul Ioan Iovescu, primarul orașului Cladovo, Radisav Cuculanovici, președintele AGIRo-Viorel Dolha, George Petrovici, președintele Asociației Studenților Timoceni, Miloș Zurzevici, președintele Asociației Studenților Timoceni din Timișoara și alții. Adunarea de constituire a URS-ului a fost urmărit de DIGI 24, TVR Craiova, Cuvântul Libertății, Radio România, Revista „Familia” și „Glasul Cerbiciei” – publicație de actualitate, cultură și istorie a românilor din Serbia.

Cei 54 de delegați prezenți la Adunarea Constitutivă a Uniunii Românilor din Serbia (URS), au ales prin vot direct organele de conducere cu mandat de doi ani. În calitate de președinte a fost ales Alexandar Najdanovici, vicepreședinte – dr Dorinel Stan și secretar – Ljubomir Brândușan. Asociațiile constitutive delegează un reprezentant în Consiliul de Conducere al URS-ului. La asocierea Uniunii Românilor din Serbia (URS) pot adera și alte organizații cu profil românesc.

1 Decembrie 2016 reunește pentru întâia oară societatea civică românească, într-un puternic nucleu pe ambele maluri ale Dunării, care va apăra interesele majore ale românilor din Serbia. O singură voce românească reprezentativă pe întreg teritoriul Serbiei.

ROMÂNII DIN SERBIA S-AU UNIT!

Biroul Uniunii Românilor din Serbia (URS)

Declarații:

Boian Bărbuță:

„Noi românii ne batem toți în piept, dar când vrem să facem ceva gândim personal. Aceasta este problema, nu numai la românii din această țară și peste tot pământul. Scopul nostru este să fim o instituție paralelă a Consiliului Național al Românilor din Serbia. Scopul nostru este ca în doi ani să avem zece reprezentanți la Consiliul Național, acesta este primul scop, iar apoi să fim recunoscuți de statul român ca o instituție serioasă și să fim și ajutați și financiar pentru a putea să facem mult mai multe lucruri pentru românii din Serbia.”

Vlada Savici:

„Încercăm să ne adunăm, să ne coagulăm și să devenim un partener mai bun și al României, dar și al Serbiei. Va fi o luptă grea, o luptă de lungă durată, iar astăzi sunt aici și românii din Voievodina și așa cum știți, problemele pe care le au românii din Timoc nu le au și românii din Voievodina. Toate aceste probleme trebuie studiate, analizate și trebuie făcută o strategie. Mesajul pe care eu aș dori să-l transmit către toți românii din Serbia ar fi acela că porțile sunt deschise pentru toți. Am auzit că peste două zile alți români se reunesc la Bor. Eu speram că toți se unim aici, dar ceea ce se întâmplă la Cladovo este un pas, iar după, va urma cel de-al doilea pas și toți să ne aliniem, să fim toți la un loc.”

Tihan Matasarevici:

„Foarte bine ne-am înțeles în această zi istorică pentru români, ziua când s-au unit și frații noștri din țara mamă. Președinții celor treisprezece organizații care au participat la întâlnirea din această seară au decis ca și noi, românii din Serbia, să ne unim în această zi istorică. Cred că este important de spus că ideea aceasta de uniune a tuturor ONG-urilor românești din Serbia a venit de la popor, ea nu a venit de la noi. Iar direcția noastră principală va merge pe ideea că tot mai mulți români trebuie să înțeleagă cât de importantă este păstrarea limbii, a culturii și a identității noastre iar noi, inițiatorii acestei organizații trebuie să-i sprijinim în toate aceste demersuri.”

Dorinel Stan:

„Această Uniune a Românilor din Serbia are o însemnătate deosebită, atât pentru românii din Voievodina, cât și pentru Românii din Serbia de Răsărit, românii din așa-zisa Valea Timocului și din Valea Moravei. Este, putem spune, un act istoric, este pentru prima dată în istoria românilor din Serbia, inclusiv istoria lor modernă când iată, la aceeași masă reușim să ne reunim tresprezece asociații, respectiv organizații cu caracter românesc, de pe teritoriul Serbiei, în așa fel încât să existe o singură voce foarte reprezentativă a românilor din Serbia, pentru ca atunci când este vorba de păstrarea noastră identitară și spirituală, inclusiv drepturile elementare garantate prin Constituția și legislația statului sârb să le putem implementa, asigura și bineînțeles să contribuim decisiv la păstrarea identității și spiritualității. În altă ordine de idei, această uniune vine să confirme că elementul românesc în această țară încă există și că împreună vom depăși dificultățile și obstacolele și bineînțeles determinant ar fi ca această reuniune să reușească să-i aducă laolaltă pe toți români și să reprezinte totodată vocea tuturor românilor, respectiv vocea poporului în Serbia”

Uniunea Românilor din Serbia (URS) devine partener al Timișoarei capitală culturală europeană

Timișoara Capitală Culturală Europeană dă startul anul viitor și va avea un impuls important în dezvoltarea orașului, respectiv regiunii. În acest context, delegația Uniunii Românilor din Serbia (URS), care la ora actuală este cea mai reprezentativă asociere românească pe Serbia, a prezentat infrastructura culturală românească – Timoc, Valea Moravei și Voivodina.

Joi, 26 octombrie a.c la Timișoara a avut loc o întâlnire a reprezentanților Uniunii Românilor din Serbia (URS), Dr. Dorinel Stan, vicepreședinte URS (președintele Asociației Români Independenți din Serbia), Ljubomir Brădușan, secretar URS (președintele Asociației Uniunea Românilor), Predrag Brădușan, consilier URS, Vlada Savici, membru în Consiliul Director URS (președintele Asociației Renașterea Românilor din Serbia), Daniel Petkovski, membru în Consiliul Director URS, (președintele Centrului Cultural Informativ al Românilor) și Gabriel Gașpar, expert consilier, cu reprezentanții Asociației Timișoara Centru Cultural European, Dr. Simona Neumann, director executiv și Chris Torch, director artistic – Timișoara 2021 Capitală

Europeană a Culturii. Întâlnirea s-a desfășurat la sediul central al Asociației Timișoara 2021 Centru Cultural European.

Timișoara Capitală Culturală Europeană dă startul anul viitor și va avea un impuls important în dezvoltarea orașului, respectiv regiunii. Proiectele sunt gestionate de Asociația Timișoara Capitală Culturală Europeană 2021, fiind organizate de operatori culturali din Timișoara (România) și străinătate, program sprijinit din partea autorităților locale, cele județene și Guvernul României. Evenimentele sunt structurate pe domenii artistice: artele spectacolului, muzică, patrimoniu, film, foto, multimedia, literatură, mobilitate, arhitectură,

arte vizuale și proiecte interdisciplinare. Astfel, programul în ansamblu are prevăzut un buget de 48,5 milioane de euro.

În acest context, delegația Uniunii Românilor din Serbia (URS), care la ora actuală este cea mai reprezentativă asocierie românească pe Serbia, a prezentat infrastructura culturală românească (Timoc, Valea Moravei și Voivodina), iar discuțiile s-au axat pe conceptul și agenda culturală a Timișoarei Capitală Culturală Europeană, identificarea potențialului socio-cultural de-a lungul frontierei România-Serbia, coperarea și conceperea proiectelor culturale comune, respectiv diverse aspecte care ne leagă aici și dincolo de graniță.

Uniunea Românilor din Serbia (URS) în următoarea perioadă va extinde colaborarea cu Asociația Timișoara 2021 Capitală Europeană a Culturii.

Biroul de presă URS

Peștera din munți sau comoara ascunsă

Potrivit unei vechi legende, prescrisă de preotul local Alexandru Vărăgean în anul 1927, la originea mănăstirii din Sredistea Mica stă o peșteră din regiunea muntoasă a ținutului srediștean. În trecutul îndepărtat, teritoriul srediștean era depopulat din cauza lanțului de păduri întins cu vegetație abundentă.

Un tânăr, voinic prigonit și urmărit de hoardele tatare, prin codrul des, vede intrarea într-o peșteră și se strecoară cu speranța de a se refugia și găsi adăpost. Hăițașii pe urmele voinicului ajung grabnic la peșteră, cu frunzele

arborilor fac foc la intrarea în peșteră, fumegând adăpostul cu scopul de al scoate pe voinic afară.

Tânărul aproape sufocat de fum cade la pământ cu privirea spre cer, iar în aceeași clipă pe neașteptate vede o rază de lumină pătrunzătoare care formează o cărare până sus la ieșire printre stânci și cu un ultim efort reușește să se strecoare prin petroiul peșterii și în felul acesta părăsește peștera salvându-se. Mai târziu acest loc (peștera) devine adăpost sigur în fața năvălirilor barbare, dar și loc de refugiu sufletesc pentru pustnici și sihastrii, care au petrecut în rugaciuni și molitve tot restul vieții.

În semn de recunoștință și mulțumire, voinicul a ridicat chiliile în apropierea peșterii, pe coama dealului, iar locul monahal a devenit un centru important de exploatare a lemnului, foarte răspândit în zonă. Conform legendei, peștera și locul din împrejurime a ajuns un marcant așezământ monahal în pustiul codrilor.

În negura timpului peștera a dispărut, dar așezământul monahal a rămas mărturie până în zilele noastre. <

D. S.

*Un grup de intelectuali români din Satu Nou la începutul secolului al XX-lea.
Pe scaun, al doilea din sînga este protopopul Panciovei Trifon Miclea.*

Protopopiatul Ortodox Român al Panciovei în primele decenii de existență (1865-1918)

Scrive:

Dr. Mircea Măran

Primile acțiuni organizate de emancipare națională și confesională a românilor din ținutul Panciovei apar pe la jumătatea secolului al XIX-lea, încurajate în special de despărțirea ierarhică din 1864 și, mai concret, de înființarea Protopopiatului Ortodox Român al Panciovei în anul 1865. Anume, preotul Simeon Dimitrievici din Ofcea, o personalitate de încredere a oficialităților Eparhiei Caransebeșului, a fost numit de administrator protopresbiter al tractului Panciovei nou-înființat, care va juca în continuare un rol deosebit de important în viața confesională și națională a românilor din împrejurimi și din însăși orașul Panciova. Practic, înființarea acestui protopopiat este unul din momentele-cheie în istoria românilor din zonă, acest act deschizând noi orizonturi în lupta pentru emanciparea națională și contribuind astfel în mod hotărâtor la supraviețui-

rea națională a acestei populații, expusă de foarte mult timp asimilării. Ca dovadă în acest sens va servi și faptul că în localitățile în care trăiau români, dar în care aceștia nu au reușit sau nu au fost interesați să-și înființeze parohie pe care să o încadreze în Protopopiatul Ortodox Român al Panciovei, asimilarea a fost accelerată și s-a terminat prin dispariția completă a românilor din astfel de localități. Ce e drept, nici separarea bisericească și înființarea de parohii românești nu a putut opri asimilarea în localitățile mixte, dar măcar a încetinit-o, oferind românilor din zonă nenumărate posibilități de manifestare a propriei spiritualități, a limbii materne și a credinței ortodoxe prin biserică, școală, activitate culturală în cadrul reuniunilor culturale etc. Din aceste motive, nicio altă realizare națională nu se poate compara cu cea a înființării protopopiatului.

Protopopiatul a fost de la bun început administrat de preoți devotați datoriei care le-a fost încredințată, protopopii Panciovei reprezentând organizatori ai nenumăratelor acțiuni cu caracter confesional, național, cultural, economic sau

politic în parohiile găsite în cadrul acestui tract. Redăm pe scurt, cu această ocazie, viața și activitatea primilor trei protopopi ai Panciovei: Simeon Dimitrievici, Aron Bartolomei și Trifon Miclea.

Simeon Dimitrievici, fiul preotului Petru Dimitrievici din Ofcea, devine paroh în satul natal pe 24 ianuarie 1838, evidențiindu-se în special în timpul evenimentelor de la 1848-1849 ca o personalitate fruntașă care sprijinea activitatea Comitetului Districtual sârbesc din Panciova¹. În urma despărțirii ierarhice devine primul administrator al Protopopiatului Ortodox Român al Panciovei, angajându-se în continuare foarte activ la organizarea tractului său, la înființarea parohiilor în cadrul acestuia și la despărțirea bisericii în localitățile mixte, în care enoriașii români și-au exprimat dorința de a înființa parohie ortodoxă separată de cea sârbească. Referitor la decizia nr. 26 a episcopului Ioan Popasu din 15 august 1865 de a-l numi de administrator protopresbiter al Panciovei, Simeon Dimitrievici îi înștiințează pe parohii din tractul nou-înființat printr-o scrisoare emisă pe data de 4 septembrie 1865. Pentru funcționarea eficientă a protopresbiteratului nou-înființat, noul administrator cere de la preoții ortodocși români din localitățile Ofcea, Uzdin, Glogon, Seleuș și Satu Nou, incluse de la bun început în acest protopopiat, următoarele²:

“1. Atentie antru toate prescrisele orandueli de la nalta stepanire care prin mine domniilor vostre se vor trimite.

2. Toate antemplerile antre poporeni domniilor vostri care sar atarna de jurisdictiunia Episcopiasca, tote prin mine dic, cu inscintiaria Domniilor vostre mai departe se voru termite spre faceria celoru cuvinciose.

3. Tote poruncile seu proclamatiile dela Maria sa Domnulu Episcopu Ioan, au la timpul seu, fara interdiare si perfectu a se respecta.

4. Sidocsia si conventia negresit si la timpul seu pentru mai departe espeditie mie senteti andatorati a trimite.

5. Pre tineri care sunt castigati pentru pasiria la nunta cu incintiare dela mana Domniilor Vostre mie trimiteti.

Mai departe se va face domniilor vostre cunoscut diua in care se voru remita protocoalele si celelalte lucruri bisericesci dela fostu pana acuma Pre Onorat Domn protopopu Arsenovic.

La functiile bisericesci aveti a pomeni preasfinitulu Archipastoriu nostru Ioan +”.

¹ Mircea Măran, „Participarea preoțimii ortodoxe române din Banatul sârbesc la evenimentele revoluționare de la 1848-1849”, în *Credință și mărturisire, Lucrările simpozionului internațional „Credință și mărturisire”*, Editura Episcopiei Caransebeșului, 2010, p. 475-476.

² Arhiva Protopopiatului, Satu Nou (A.P.S.N.), *Circulara lui Simeon Dimitrievici către parohii tractului Panciovei*, 4 septembrie 1865.

Într-o notă separată, adăugată probabil după alcătuirea acestei scrisori, administratorul noului protopresbiterat cere de la preoțime ca „*alaturatele proclamatii prescriindule, poporului in biserica se se citiasca si originalu cu circularu acesta mai departe se se trimita.*”

Deci, este vorba despre prima scrisoare circulară emisă de Simeon Dimitrievici în calitate de administrator protopresbiter al Panciovei, prin care își subliniază autoritatea sa față de preoțimea din tractul său, evident, scrisă cu o ortografie nestandardizată și într-un limbaj greoi, însă valoarea istorică a acestui document rămâne incontestabilă.

În ciuda faptului că în această circulară amintește că este adresată și parohilor din Satu Nou, această localitate fiind mixtă, nu va intra încă sub administrația Protopopiatului Ortodox Român al Panciovei, până la în anul 1872. În schimb, în noul protopopiat intră localitatea Petrovasâla, cu o populație românească omogenă.

Prin angajamentul său și al altor clerici și laici din protopopiatul Panciovei, s-a realizat cu succes separarea în localitățile Satu Nou, Maramorac, Alibunar, Doloave, iar ceva mai târziu și în alte localități (Deliblata, Cuvin, Dobrița, Panciova), pe când în unele localități (Sefcherin, Gai) despărțirea nu va reuși.

Cea mai importantă a fost problema separării românilor din Panciova, centru urban de o importanță deosebită pentru întreaga zonă, în care românii, destul de numeroși, se găseau pe cale de asimilare. Această problemă a fost pusă și la ordinea de zi a sinodului protopresbiter al Panciovei, ținută pe data de 12 martie 1875 sub prezidiul lui Simeon Dimitrievici³. Delegația românilor din Panciova, care a fost prezentă la această adunare, „isi descoperi dorintia cea mai ferbinte pentru trecerea la ierarhia romana”. Cu această ocazie s-a hotărât, în privința acestei probleme, o nouă cerere „la locurile mai inalte”, pentru ieșirea cât mai grabnică a comisiei de despărțire. Cele mai mari eforturi în rezolvarea acestei probleme au fost depuse de administratorul protopresbiter al Panciovei, „care prin neobosita sa straduintia a pusu temeiu uneia parohii romane in Panciova, unde macar ca esistu foarte multi Romani, totusi pana mai eri se credea ca ar fi curatu numai Serbi”. Dovadă clară a problemei identitare cu care se confrunta populația românească din acest oraș, care se va finaliza cu asimilarea. În ceea ce-l privește pe protopopul Dimitrievici, se știe că acesta avea casa sa particulară la Panciova și că desigur o parte a timpului și-o petrecea la Panciova, iar cealaltă la Ofcea, unde îndeplinea funcția de paroh. Consistoriul diecezan din Caransebeș îi încredințează în anul 1872 cursurile de religie pentru elevii români de la școlile din Panciova aș-

³ *Albina*, nr. 16, 1875.

Panciova

teptând de la acesta să primească „în interesul națiunii și a bisericii această onorifică misiune”⁴. Se stinge din viață în anul 1881.

Aron Bartolomei, născut în 1846, este fratele lui Ioan Bartolomei, secretar consistorial la Caransebeș pe timpul păstoririi episcopului Ioan Popasu și redactor al *Foii diecezane*. Aron Bartolomei a fost instaurat în postul de paroh la Doloave în anul 1872, an în care s-a realizat și despărțirea bisericească în această localitate și înființarea parohiei ortodoxe române. A fost administrator al protopopiatului Panciovei în perioada 1881-1886. Printre meritele sale deosebite amintim angajamentul la construirea edificiului bisericii ortodoxe române din Doloave, finalizat cu mari eforturi în anul 1893. Apărător ferm al ortodoxiei, este autorul lucrării „Dispute cu nazarenii”⁵, în care cu argumente teologice încearcă să combată doctrina năzărineană. În decursul carierei sale de preot a mai îndeplinit funcția de asesor consistorial, defensor matrimonial și alte funcții bisericești în cadrul Eparhiei Caransebeșului și a Protopopiatului Panciovei. Ca urmare a îmbolnăvirii sale, începând cu anul 1902 la parohia din Doloave funcționează și capelanul Marcu Boldovină. S-a stins din viață la începutul anului 1906, după lungi și grele suferințe provocate de boală⁶. Numeroase acte semnate de Aron Bartolomei în perioada în care îndeplinea funcția de administrator protopresbiterial al Panciovei se păstrează în Arhiva Protopresbiterială din Satu Nou.

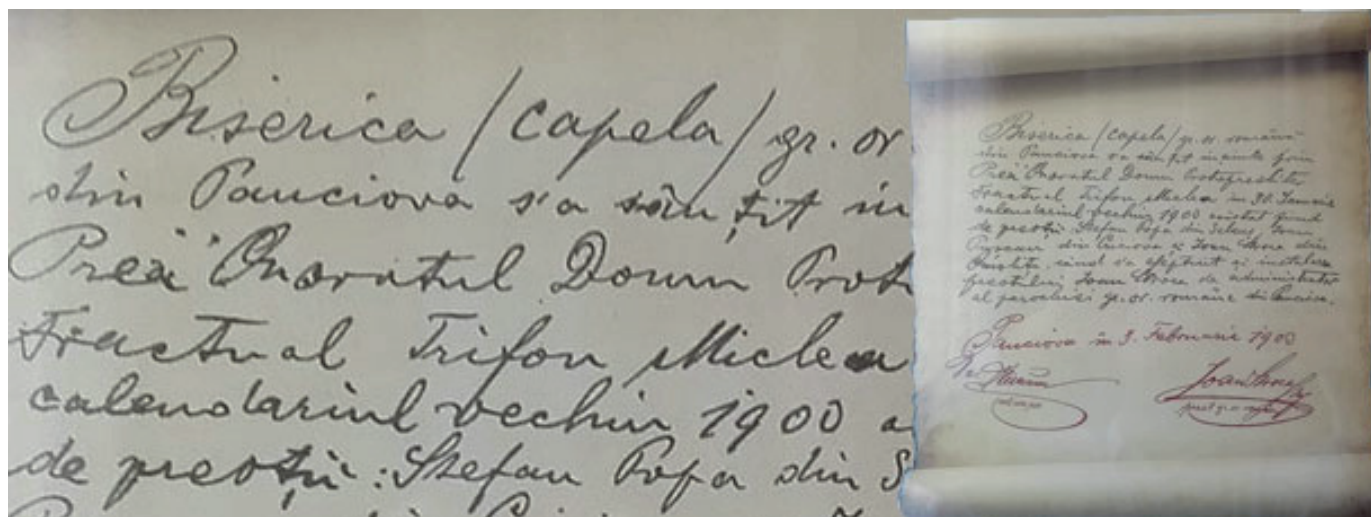
4 Arhivele Naționale Arad, nr. 509 bis., Scrisoarea lui Ioan Popasu către Simeon Dimitrievici din 12 octombrie 1872.

5 Publicat în *Foaia diecezană*, Caransebeș, în mai multe numere din anul 1902-1903, sub formă de foileton și în două volume în editura Tipografiei și Librăriei Diecezene din Caransebeș, în 1903.

6 *Tribuna*, Arad, nr. 24 din 4/17 februarie 1906, p. 5.

Trifon Miclea, personalitate marcantă în istoria românilor din ținutul Panciovei, și-a dedicat întreaga viață bisericii și poporului român, căruia i-a acordat sprijin moral, intelectual, dar și material. Activitatea sa s-a bucurat de mare succes, deși a fost mereu împiedicat de autoritățile maghiare în realizarea obiectivelor propuse. S-a născut în comuna Măidan, cercul Oraviței, pe 23 august 1855. Școlarizarea și-o începe în localitatea natală și la Oravița, iar apoi se înscrie la gimnaziul din Timișoara, unde obține „testimoniul de maturitate”, de unde trece la Facultatea de științe juridice din Budapesta, frecventând și Școala militară din acest oraș, după care obține gradul de locotenent în rezervă. După terminarea studiilor este numit vicenotar comitatens la Lugoj, post pe care îl deține în următorii șase ani. Urmează apoi studiile de teologie la Caransebeș (1884-1886), după care își susține examenul preoțesc și este hirotonit întru diacon, apoi întru presbiter, iar la 29 decembrie 1886, la ședința de la Petrovasăla, cu o majoritate de voturi a preoților din tractul Panciovei a fost ales de protopresbiter ortodox român al Panciovei cu sediul la Uzdin.

În urma decesului preotului Trifon Militariu din Satu Nou (13 mai 1894), postul de paroh în această localitate a devenit vacant. Intelectualitatea locală la ședința din 4/17 iunie a cerut ca acest post să fie ocupat de o persoană corespunzătoare care, pe lângă obligațiile preoțești, să participe la toate activitățile cultural-naționale ale românilor din Satu Nou. Se aleg doi deputați pentru a prezenta doleanțele intelectualității din Satu Nou episcopului diecezan Nicolae Popea. Consiliul eparhial aprobă această cerere și prin decizia semnată de Nicolae Popea, pe 8 noiembrie 1894 se mută scaunul protopresbiterial al Panciovei de la Uzdin la Satu Nou. La scurt timp după trecerea

După mai bine de două decenii de încercări și de acțiuni nereușite, parohia ortodoxă română din Panciova a fost înființată la sfârșitul anului 1899

sa la Satu Nou, Trifon Miclea înființează Institutul de Economii și Credit „Sentinela” (1895) și devine primul director, funcție pe care o îndeplinește 10 ani.

Opera sa de binefacere și-a manifestat-o și prin înființarea „Fundațiunii protopresbiterului Trifon Miclea”, cu un capital începător de 20 de coroane, pentru ajutorarea studenților săraci din Satu Nou, care „cercetează cursurile Institutului Teologic și Pedagogic din Caransebeș, sau alte școli românești, sau a tinerilor greco-ortodocși români, cari vor învăța tipografia sau librăria, sau pentru procurarea cărților românești pe seama școlarilor săraci, sau pentru bibliotecă parohială”. Și într-adevăr, la scurt timp după venirea sa la Satu Nou, a înființat biblioteca parohială, cu un fond de carte de 300 volume.

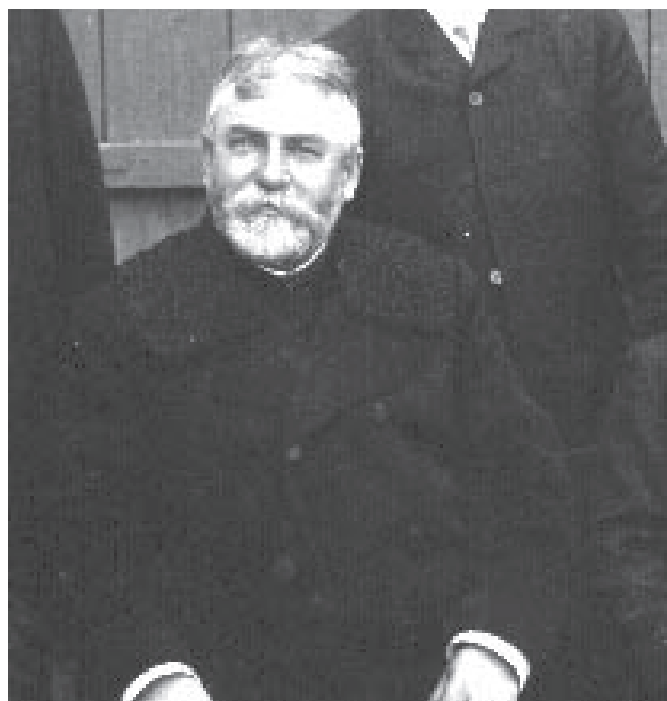
La inițiativa sa a luat naștere în anul 1899 Despărțământul Panciova al *Astrei* și în același an, parohia ortodoxă română din Panciova, contribuind la cumpărarea actualei capele din Panciova cu o sumă însemnată de bani.

După plecarea preotului Ioan Stroca, devine administrator al parohiei ortodoxe române din Panciova (20 noiembrie 1916). A fost membru al Consiliului Eparhial din Caransebeș. După o viață plină de realizări deosebite, protopopul Trifon Miclea a decedat pe data de 26 august 1921 la Panciova⁷.

A fost înmormântat la cimitirul din Panciova, evenimentul fiind immortalizat în amintirile profesorului Constantin Rudnean, originar din Satu Nou, pe atunci elev la Panciova în clasa a cincea de liceu. Iată un fragment din amintirile istoricului Constantin Rudnean⁸: „În cimitirul din orașul Panciova, orice Român de bine, va găsi o cruce

7 Ilie Baba, „Protopopul Trifon Miclea”, în *Tezaur românesc*, Panciova, 2003. Vezi și: *Foaia diecezană*, nr. 34 din 1921, p. 5.

8 *Foaia diecezană*, Caransebeș, nr. 36 din 1931, p. 3.

Preotul Trifon Miclea

umilă cu numele mult regretatului protopop Trifon Miclea. Ea e simbolul unei vieți ideale – ea e o stea călăuzitoare tuturor Românilor dornici de muncă și abnegație... În această clipă când scriu aceste șire, simt firul unei amintiri duioase, eu am fost purtătorul crucii până la cimitir – așa după cum el a voit, un elev Român în orașul sârbesc Panciova a purtat crucea celui mai falnic dintre apărătorii românismului... Am înscris adânc în sufletul meu această zi de doliu, și ea va fi scrisă și-n anele vieții românești... vom pomeni totdeauna cu pietate numele lui „Taica Prota Miclea” și vom păstra neștearsă amintirea lui... generații de-a rândul la crucea lui vor putea învăța multe, iar noi ceice l-am iubit și înțeles, ne rugăm Tatălui ceresc pentru liniștea sufletului său...!” ◀

Tăraful "Buliganii", 1937

REFLECȚII ÎN TIMP. 105 DE ANI DE LA ÎNFIINȚAREA TĂRAFULUI "BULIGANII"

Aureola doinitorilor legendari

Scrie:

Dr. Dorinel Stan

Buligonilor din Pârneaora, Alexa Dima a încetat din viață în anul 1978, la vârsta de 73 de ani.

Înființarea tarafului

Originea neamului "Buligă"

Dima este un nume de familie vechi din Banat. Vichentă Dima s-a stabilit cu familia la Srediștea Mică, la începutul secolului XIX-lea. Vestitul neam lăutăresc de la Pârneaora își trage originea din zona Aradului.

Denumirea "**Buliganii**" a orchestrei lăutărești este în fond porecla de familie, știut fiind că majoritatea membrilor erau din această familie, adică în total cinci.

Urmașul lui Vichente, Pătru a avut patru fii: Alexa (cel mai mare), Ion, Gheorghe și Pătru (mezinul) și un singur nepot, pe Alexa (fiul lui Gheorghe Dima) care mai târziu s-a alăturat și el tarafului de viori "Buliganii".

Pătru Dima dispunea de o particularitate tehnică inimitabilă.

Înzestrat cu o muzicalitate înnăscută, știa să scoată din vioara sa o bogăție nesecată de sonorități, de nuanțe, de culori subtile și catifelate. Ultimul maestru din vestitul taraf de viori al

Celebrul taraf care a dominat prin cântec de la Bega până la Dunare, a început ca o minunată poveste din bătrâni. Într-o casă de bârne din umbră de pădure seculare scârțâia o vioară singuratică. Cântând în ea așa mai mult pentru sine, unul din primii vlăstari din neamul Buligă, cu numele Vichentă. A ascultat și a îndrăgit sunetele duioase pe furiș, încă la vârsta de năzdrăvănie, feciorul său Pătru, care a început a scârțâii în fața părintelui cu rugămintea să-l asculte și să-l ajute să devină "lăutar adevărat".

După ce s-a căsătorit, Pătru a devenit partner al părintelui care era deja vestitorul viorist de la codru, prezentându-se laolaltă la petrecerile podgorenilor și ale stânenarilor. Tăraful de lăutari "Buliganii", a fost alcatuit din următorii instrumentiști: Alexa Buligă (vioara I), Gheorghe Buligă (vioara II), Ion Buligă (contrabas), Pătru Buligă (braci), Ion Dima Borgoi (braci), Ion Roșu (contrabas) și Petru Roman (clarinet). Începând cu anul 1912, până în perioada după cel de al doilea război mondial (1947), i-a cunoscut o lume întreagă din cuprinsul

Banatului, ascultându-i cântând la nunți, hore în sat, botezuri, petreceri, onomastici, "nedei" în cârciuma lui Alexa Rit și chiar la înmormântări și la diferite alte ocazii legate de viața bănățenilor.

Pe urmele lăutarilor de altădată

*"Cât îi Banatul de mare,
Buligă în tot satu casă are"*

Aceste versuri îi aparțin celui care a fost sufletul orchestrei lăutărești, Pătru, poreclit "bătrânul".

Buliganii din Srediștea Mică, adică Pârneaora, erau un taraf de lăutari seminotaliști. Aveau propriile compoziții, respectiv demnitate de artiști populari. La nunți nu cântau lăsați în genunchi în fața nuntașului turmentat. Permiteau numai agățarea câte unei bancnote în vârful arcușului și atâta tot. Pe valea Cărașului la nunțile codrenilor îi așteptau cu trăsuri noi, împodobite cu flori, cu inscripția "Traiască Buliganii".

În perioada postbelică, cunoscutul scriitor și poet din Voivodina, Simeon Drăguță a precizat: *"Unii din Buligoni au cântat la nunta străbunicului meu Todor Drăguță care a luat-o de nevastă pe străbunica Paraschiva din familia lui Cocârlă din Pârneaora, unii la cea a bunicului dinspre tata Iosif, iar alții la nunta mea. Ascultând viorile Buliganilor la nunți și sărbători, s-a născut poezia pe care am purtat-o și o voi purta până la sfârșitul vieții. Venirea în localitatea Mesici a Buligonilor reprezintă cea mai mare sărbătoare a tinereții mele. Dacă aveam norocul să moștenesc o avuție sau să găsesc comori ascunse ași fi făcut o minune... Fără să stau pe gând, tarafului Buliganilor din Pârneaora le-ași fi dăruit galbeni să poată cât mai mult și mai bine cânta din viori."*

În localitățile bănățene, taraful a fost îndrăgit, la nunți și la petreceri. Aici îi așteptau feciorii veseli și bătrâni cu inimi mari, îi așteptau cu ploști învelite în iederă și alte flori și cu bancnote pe care le agățau în părul arcușului.

Formația lui Buliga a avut vechime în a cânta în aceeași componență, element important pentru calitatea interpretativă. Instrumentiștii se pare că nu prea cunoșteau legile armonizării populare, dar având un talent remarcabil, aplicau destul de bine cântatul după auz.

O caracteristică generală a vechilor lăutari bănățeni, a fost darul de a transmite creația muzicală. Astfel, Ion Dima al lui Buligă, primul lăutar înzestrat din această parte a Banatului, a cântat la vioară, iar de la el a învățat și feciorul său Pătru, iar de la Pătru feciorii lui, Gheorghe, Alexa, Ion și Pătru, iar de la tatăl său Gheorghe, Alexa, nepotul lui Pătru Dima, ultimul din taraful și familia Dima a Buliganilor.

Taraful Buliganilor nu au fost doar interpreți ci și creatori de cântece populare. Așa a fost cazul lui Alexa Dima, ale cărui doine, hore și axione se

cântă și astăzi în Banat. Acești muzicanți uitați care nu aveau decât talentul, știau să creeze cântece, să se identifice cu neamul nostru. Cântecele cântate și unele create de ei întruchipează geniul popular în toată puritatea lui.

Taraful Buliganilor era alcătuit completamente din viori. "Primașul" tarafului se înțelege, era Pătru Dima, iar mâna dreaptă Alexa Dima, cel mai înzestrat dintre cei patru feciori ai vătafului. Meșter bun de ticluit versuri era însuși Gheorghe Dima, feciorul cel mai mare a lui Pătru Dima. Orchestra era compusă din vioara I, vioara II și "contrași", care aveau rol de acompaniament diversificat, în sensul acompaniamentului pe care îl face vioara secundă "contra".

Buligianii cultivau în modul cel mai lucid, metodele de acompaniament al vechilor rapsozi, prezenți la târgurile și la nedeile (rugile) din Ardeal și Banat. "Contra" este o combinație între eterofonie și o armonizare sumară a melodiei, cu caracter improvizatoric, în sensul că schimbările de acord nu se fac concomitent și pe același acord la toate instrumentele care acompaniază, iar față de melodie, armonia se modifică de mai multe ori cu oarecare întârziere, dând farmec deosebit pieselor interpretate, respectiv armonie.

O viață dedicată muzicii

Despre taraful de lăutari din Pârneaora s-au păstrat puține date în presa vremii, tot așa s-au păstrat foarte puține amintiri ale unor oameni din partea locului. Srediștea Mică este o așezare care nu are asemănare cu nici un alt sat din Banat. Este împărțită în două șiraguri de case cocoțate pe coasta de deal. Într-o ambianță de echilibru natural la marginea codrului secular își duceau trailul frații Buligă. Adeseori când se reîntorceau de la petreceri în revărsatul zorilor, cântau creațiile proprii prin cuprinsul așezării, în drumul lor spre casă. Aceste momente deosebite, pentru localnici, au făcut ca la geamurile ferestrelor să răsară felinarele în semn de admirație și respect, luminându-le calea și drumul până la marginea localității, dar în același timp ascultându-le cântecele atât de armonioase și duioase.

Cu un repertoriu bogat și variat de doine, mazărici, poșovăici, hore, axioane, de doi și invârtite, Buligăanii au cutreierat sat după sat. Lăutarii de la Srediștea Mică au bătătorit drumurile de țară, fără nici un sprijin oficial. Plecând din satul lor de la poalele codrilor Vârșețeni, ei au străbătut lumea cu sărăcia în traistă și vioara subsoară, răspândind cântecele românești peste tot pământul. Din Pârneaora și pâna la Răchitova și Pătrovăț la poalele Semenicului (România). Pentru a ajunge la locul destinat, călătoreau pe drumuri de munte și de lunci câte 2-3 zile, pe jos sau cu trăsura. Deși nu s-au îndepărtat prea mult

de satul lor și de satele vecine, au ajuns uneori pâna la satele din jurul Timișoarei și Reșiței, cântând la diferite ocazii. Descinzând din loc, și-au completat repertoriul cu noi creații din comorile tezaurului folcloric românesc. Tot ceea ce au creat și au cules "Buliganii" din Srediștea Mică, s-a transmis de la bunic la nepot, de la tată la fiu. Elementele din muzica lor se păstrează încă și în zilele noastre. Le răspândesc, cultivă, pe cât le este cu putință soliștii vocali, inclusiv instrumentiștii din satul lor natal, din Mesici, Sălcița, Coștei, Iablanca, Mărghita și altele. Ceea ce se știe despre ei, se știe doar din tradiția orală, din puținile însemnări pierdute și uitate în unele publicații ale vremii.

Lăutarii de pe Valea Mare

La Pârneaora, în anul 1927 va fi înființată fanfara "Privighetoarea codreanului", care sub conducerea preotului Alexandru Vărăgian, va continua pe urmele Buliganilor și împreună cu țaraful din localitate în perioada interbelică, va deveni un simbol al etniei noastre în această parte a Banatului. Cele mai îndragite cântece, datorită cărora au devenit cunoscuți și apreciați le-au fost doinele și cântecele de joc. Din doinele specifice perioadei Buliganilor amintim: "De-ași muri, moartea nu mi vine", "Pasărea și tulicu", "Patru boi cu lanț-n coarne", "Pe sub poala codrului", "Cântecul lui Cobu", "Leagănă-te codrule", "Tras-am Doamne cât am tras", "Bârligana", "Trandafir frumos ca norul", "Cântecul lui Pătru Mandu", "Voinicul care-i voinic", "Pe dealul cu frăgele", "Doina codrului", "Doina cu douăsprezece șticuri", "La birtul de sub pădure", care sună în felul următor:

*"La birtul de sub pădure,
Bunu-i vinu că-i de mure,
Vinu-i bun, răchia-i dulce,
De la birt nu m-ași mai duce,
Vinu-i bun și oca-i mare,
Birtășăța bărbat n-are.
Eu cerui un pahar de vin,
Ea-mi dădu pocalul plin.
Eu scot banii să-i plătesc,
Ea mă-ntreabă ce gândesc.
Eu gândesc mândruțo bine,
Să nu fiu banii-mi pungață,
Și vino să-ți dau guriță."*

Melodiile cele mai numeroase și variate însă, cântate de țaraful "Buliganii", sunt cele instrumentale, jocurile: "Hora", "Argeliană", "Pră loc", "Măzarica", "Bârligana", "Rața", "Zbătuta", "De doi", "Hora fetei", "Brăul", "Sârba", "Poșovaica",

Alexa Dima, ultimul Buligan

"Cârligu", "Hora Boierească", "Hora Țăgăniască", "Duda", "Țandăra", "Opinca", "Ardeleana de patru", "Brăul codrului" etc.

Un bogat repertoriu l-au reprezentat melodiile dedicate miresei, ritualul nunții, când pleacă nunta, despărțirea miresei de părinți, de frați, de surori și de prieteni, când se arată darurile de nuntă, când se joacă mireasa pe bani, când se varsă zorile...

O altă trăsătură a țarafului o constituia ținuta vestimentală și eleganța membrilor. Fiecare membru purta costum negru, cămașa albă cu flori, nasturi galbeni și papion.

Țaraful lăutăresc "Buliganii" au prezentat un nume de rezonanță în rândul muzicienilor amatori.

În perioada postbelică, mu-zicienii din Banat, conducători de orchestre și fanfare, s-au inspirat și au preluat multe elemente din muzica practică de acest vestit țaraf bănățean.

Acești virtuozii ai cântecului popular pe lângă calitățile deosebite de interpreți au fost și superbi dansatori, lucru care l-au demonstrat duminica, la horă în sat sau în alte împrejurări. În perioada interbelică, deși sau îndeletnicit doar cu muzica, se cuvine amintit faptul că la Pârneaora, ei au fost printre primii viticultori. Așa fiecare membru al orchestrei lăutărești dispunea de câte un hectar și jumătate de vie, în total aveau în posesie șapte hectare. Spre finalul carierei, lăutarii au cântat în cârciuma lui Guzzdi și a lui Slavcu din Pârneaora. Românii din Srediștea Mică le-au mai spus Buliganilor și "Gherganii".

Muzica acestor creatori de frumos are o remarcabilă valoare muzicală istorică. Pentru românii bănățeni, Buliganii au reprezentat o perioadă îndelungată un simbol și un model care nu trebuie uitat nici în zilele noastre. Țaraful lăutăresc a cântat la cele mai vestite nunți în Banat, botezuri, rugi, petreceri, serbări, aniversări, înmormântări, chiar și la sfințirea clopotelor lăcașelor de cult au concertat.

Țaraful Buliganilor (1912-1947) a creat o adevărată aureolă de legendă, prin activitate, talent improvizator, respectiv creator de cântece populare într-un autentic și original stil popular.

În perioada postbelică doinele și creațiile originale ale țarafului au fost răspândite de pădurarul Gheorghe Iordan din Mesici, rapsodul Ion Jarcu din Pârneaora, Nicolae Petroane Tulă din Mesici, Ioan Micșa Cișcu din Mesici, Pau Dima din Pârneaora, Coriolan Păun originar din Voivodinț, fost solist la Radio Televiziunea Novi Sad, care avea în repertoriu unele din doinele, de doiuri și axionele Buliganilor și mulți alții. ◀

Români pentru români

Mărghita

Dorel Pascu

Asociația „Români Independenți din Serbia” a înființat cea de-a treizeca organizație locală la Mărghita

Mărghita este o așezare cu vechi tradiții și obiceiuri românești, care are o populație de 900 de locuitori, dintre care circa 30% sunt etnici români. Activitatea culturală organizată începe odată cu înființarea corului pe două voci în anul 1885, iar în anul 1925 ia naștere formațiunea muzicală – fanfara.

Formația de călușari din Mărghita este una din primele echipe românești din Serbia, înființată în perioada interbelică. Aici, până în anul 2000 a existat și funcționat S.C.A. „Ion Creangă”, care a reprezentat continuitatea vieții culturale a fanfarei, secției de teatru, formației de folclor și orchestrei. În acest răstimp, s-a ajuns la fuziunea societății culturale românești și sârbești în cadrul S. C. „Dukati”. Până în anul 1989 procesul educativ-instructiv s-a desfășurat paralel în limba română și sârbă, când se desființează clasele cu predare în limba română, astfel orele de limba română sunt facultative cu două ore săptămânal.

Elementul românesc în localitate este în curs de dispariție. Procesul de reorganizare, consolidare și coagulare în cadrul comunității românești din Serbia este în plină desfășurare, se definesc și stabilesc interesele majore ale tuturor românilor din Serbia, când este vorba de reprezentare, respectiv partenerul Statului Român. RIS-ul este o organizație obștească,

fondată pentru a reprezenta și apăra interesele românilor din Serbia. În acest context, Asociația de interes obștesc „Români Independenți din Serbia” (R.I.S.) are treizeci de organizații locale înființate în aproape toate localitățile românești din Voivodina: *Vârșeț, Satu-Nou, Coștei, Pârneaora, Voivodinț, Râtișor, Straja, Vlaicovăț, Ulmu, Mesici, Sălcița, Iablanca, Srediștea Mare, Marcovăț, Jamul Mic, Nicolinț, Maramorac, Sân-Mihai, Plandiște, Sân-Ianăș, Deliblata, Uzdin, Ecica, Kikinda, Panciova, Grebenaț, Glogoni, Zrenjanin, Mărghita și Timișoara.*

Un comitet de inițiativă format din români entuziaști s-a întrunit joi, 20 octombrie, și a hotărât înființarea organizației locale R.I.S. la Mărghita. Evenimentul a avut loc în prezența reprezentanților RIS-ului. A urmat adunarea de constituire a organizației locale R.I.S.-Mărghita și alegerea conducerii organizației avându-l ca președinte pe *Dorel Pascu*, de vicepreședinte a fost aleasă *Valentina Groza*, iar funcția de secretar a fost ocupată de *Simona Groza*. Membrii: *Rodica Jovanovici, Marin Păsula și Mihaela Pascu.*

RIS-ul este în continuare o prezență marcantă pe scena minoritară și contribuie la păstrarea, promovarea și menținerea vie a flăcării, culturii și spiritualității identitare românești. ◀

Evenimente, vizite

Vizita delegației de deputați din Parlamentul României în Voivodina

La finea lui februarie 2017, la sediul Consulatului General al României din Vârșeț a avut loc întâlnirea delegației de deputați din Parlamentul României cu membrii reprezentativi ai comunității românești din Voi-vodina (asociație, instituție, școală, biserică, mass media, oameni de afaceri etc).

Delegația parlamentară a fost constituită din deputați din cadrul Comisiei pentru comunitățile de români din afara granițelor României din Camera Deputaților, respectiv Constantin Codreanu (PMP) – președintele comisiei, Nicolaie Sebastian – Valentin Radu (PSD), Matei Adrian (USL) și Marilen-Gabriel Pirtea (PNL).

La întâlnirea de lucru cu delegația de deputați din România au mai fost prezenți: Dan Constantin, Consulul României la Vârșeț, P.S.S. Daniil, Episcopul Episcopiei „Dacia Felix” și Alexandru Petruț, atașatul cultural al Ambasadei României la Belgrad.

Asociația de interes obștesc „Români Independenți din Serbia” (RIS) a fost reprezentată de Dr. Dorinel Stan – președinte, prof. dr. Univ. Marinela Negru și Cristian Cacovan – vice-președinte și Călin Iorga – secretar. RIS-ul a ridicat și evidențiat problemele de fond cu care se confruntă etnia noastră, cadrul instituțional românesc (CNMNR) impus de stat, problema arzătoare privind dobândirea cetățeniei române, stagiul actual în învățământul cu predare în limba română, problema desființării Cancelariei locale la Grebenaț, respectiv demersurile Asociației RIS în vederea stopării deciziei, divizarea românilor din Serbia, constituirea alianței unice românești pe întreg teritoriul Serbiei – Uniunea Românilor din Serbia (URS) și altele.

Menționăm că, așa-zisă conducere a Consiliului Național Român (CNMNR), contestată de românii din Serbia, care nu reprezintă pe nimeni

în minoritate (Daniel Petrovici, Marcel Drăgan și Nicu Ciobanu) s-au întâlnit separat la Ambasada României din Belgrad cu delegația de deputați din Parlamentul României. Pe de altă parte, în aranjamentul lui Eugen Popescu și CRS s-a întâlnit particular cu o parte din deputații prezenți în Serbia. Actul perfid reprezintă discriminare și manipulare de proporție, încercându-se favorizarea și implicit autoimpunerea acestora drept partener al Statului Român, însă pe ușa din spate. Mai mult, delegația parlamentară la întâlnirea de la Vârșeț a precizat că Daniel Petrovici și acoliții săi au refuzat să se întâlnească cu toți românii la Vârșeț, adică să vină în popor, însă l-au trimis pe președintele salariat al Consiliului Executiv al CNMNR și pe alți membrii care guvernează organismul de tristă amintire. Este un caz fără precedent, care are drept scop divizarea în continuare a românilor din Serbia, manipularea Bucureștiului și opiniei publice, prezentarea teatrală a realității românești în Serbia. Cui îi folosește post-adevăruțul?

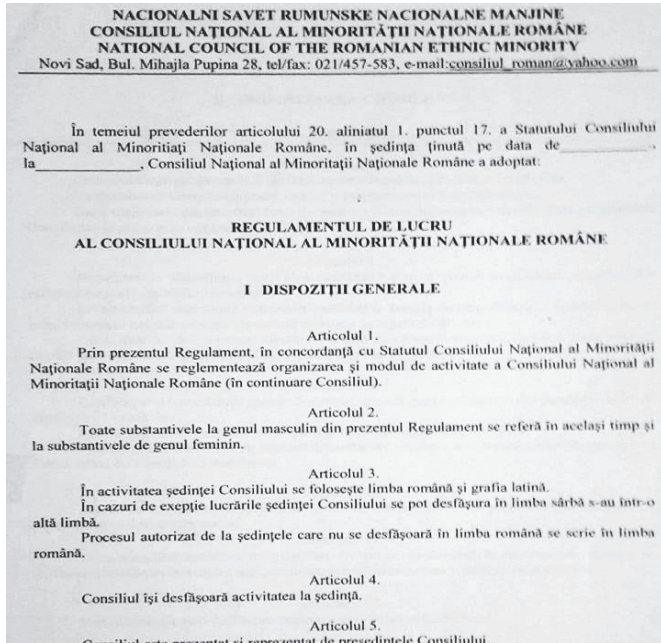
Asociația „Români Independenți din Serbia” (RIS) cere clarificarea situației scandaloase la care s-a ajuns, demascarea manipulării și celor părtinitori care au favorizat CNMNR – organism creat, impus și controlat de stat, al cărui președinte (Daniel Petrovici) nu reprezintă nici o organizație, asociație sau partid românesc, însă reprezintă formațiunea politică sârbească – Liga Social Democrată a Voivodinei (LSDV).

O întrebare se impune: Cine manipulează realitatea românească în Serbia și privilegiază așa-zisul Consiliu Național Român? ◀

*Biroul Asociației
Români Independenți din Serbia*

Demersuri, solicitări, proteste

Reacție la ședința CNMNRS ținută la Vârșeț, 29 decembrie 2016, la care a fost prezent Dan Constantin, girant interimar al Consulatului General al României la Vârșeț.

COMUNICAT

Pornind de la o informare corectă și obiectivă a românilor din Serbia, care lipsește cu desăvârșire, menționăm și informăm opinia publică internă și externă privind funcționarea antistatutară constantă și manipolatoare a așa zisului Consiliu Național al Minorității Naționale Române din Serbia (CNMNRS), iar ședința din 29 decembrie a.c. vine să confirme că este o instituție de paradă, respectiv un instrument folosit după necesitățile personale a celor care nu le pasă de destinul românesc în Serbia.

Fără a face un proces de intenție cuiva, ci doar pentru o amplă și corectă informare, în scop de prevenție, aducem la lumină maniera de funcționare antistatutară și aranjamentele organismului cu tendința treptată de a înlocui limba română în ședințele instituției cu limba sârbă. Pe ordinea de zi a ședinței figurând cinci subiecte, precum: Ratificarea planului financiar pe anul 2016, Adoptarea planului financiar pe anul 2017 și Adoptarea regulamentului de lucru a persoanelor angajate – materialele acestora au fost tipărite în limba sârbă cu grafie sârbească, iar celelalte două subiecte (teme), Confirmarea hotărârilor Executivului și Diverse – materialul ședinței a fost pregătit în limba română cu grafia latină în concordanță cu Statutul și Regulamentul de Lucru al CNMNRS.

În acest context, s-a încălcat grav și abuziv

Consiliul Național Român (CNMNRS) o instituție de paradă

Statutul și Regulamentul de lucru al instituției, chiar de cei care trebuie să apere limba română, deoarece Articolul 3. prevede: „În activitatea ședinței Consiliului se folosește limba română și grafia latină” (vezi originalul Regulamentului).

La începutul ședinței, Daniel Petrovici, președintele Consiliului, a încercat să supună la vot Ordinea de zi fără dezbateri și eventuale completari.

În această situație a intervenit reprezentantul Asociației de interese obștesc „Români Independenți din Serbia”, Dorinel Stan, evocând argumentat încălcarea Actului suprem (Statutul și Regulamentul de lucru al CNMNRS), deoarece materialele ședinței în limba sârbă cu grafia sârbească pentru cele trei subiecte nu pot fi dezbătute și eventual aprobate în ședință. Pot fi dezbătute doar cele două subiecte în care materialul ședinței este în limba română și grafie latină, fiindcă CNMNRS nu este CNMNVS (Consiliul Valah) care are limba oficială sârbă cu grafia sârbească. Este cunoscut, precum așa-zisa conducere a CNMNRS a semnat Protocol de colaborare cu conducerea Consiliului Valah, care nu se consideră român, iar limba oficială este limba sârbă și Patria Mamă-Serbia. Români din Voivodina (Serbia) nu sunt valahi și nu vor fi niciodată, iar limba maternă este limba română cu grafia latină.

Jumătate din bugetul Consiliului merge pe salariile angajaților, categorizați în unsprezece categorii (tovarășii de partid, prietenii și rudeniile celor care conduc instituția), al căror număr total este în continuare pentru membrii Consiliului și pentru etnicii români din Serbia, un mister.

Așadar, de ce nu s-a tradus sau tipărit materialul în limba română?

O asemenea abordare a lui Daniel Petrovici, președintele CNMNRS ridică multe întrebări, dar nu neapărat necesită explicații. Este atât de clară intenția și modul antistatutar prin care vechiul-noul președinte și acoliții săi, care nu reprezintă pe nimeni în etnie, exercită și menține silnic puterea în cadrul instituției, care funcționează semilegitim. În acest context un sigur lucru se impune – DIZOLVAREA CONSILIULUI, proces care a început, iar actul iresponsabil al conducerii Consiliului de la ultima ședință va fi contestat în justiție. ◁

Biroul RIS

Carnavalul românesc Fășancul la Grebenaț

Tradiționala manifestare a Fășancului a început luni, 27 februarie a.c. în pitoreasca localitate românească Grebenaț. Astfel, a fost inaugurat tradiționalul carnaval „Fășancul” care se organizează în fiecare an la începutul primei săptămâni a Postului Mare, cu călucerii care de dimineață pleacă să colinde localitatea, jucând tradiționalul dans.

Denumirea Fășanc se trage din limba germană și înseamnă prima zi a postului, respectiv o manifestare străveche păgână.

La ediția din acest an, printre numeroșii invitați și oaspeți, au mai fost prezenți: Dan Constantin – gerant interimar al Consulatului României la Vârșeț, Dr Dorinel Stan – președintele Asociației „Români Independenți din Serbia”, Călin Iorga – secretar

RIS, Darko Bogosavljević – primarul comunei Biserica Albă, Leonidas Măzărean – primarul localității Grebenaț, reprezentanții autoguvernării locale, TV Voivodina, Ziarul „Libertatea” și „Glasul Cerbiciei” – revistă de actualitate, cultură și istorie a românilor din Serbia și alții.

Programul manifestării a cuprins: Simpozionul cu tema „Fășancul – Carnavalul la noi și peste hotare”, parada carelor alegorice, prânzul comun și programul cultural-artistic al S.C.A. „George Coșbuc” din localitate, oaspeții din Giroc și balul mascat.

Fășancul s-a încheiat în sala căminului cultural, cu un bal mascat. Români din Grebenaț își păstrează cu sfințenie vechile datini, tradiții și obiceiuri de la străbuni. <

Congrese, simpozioane

Viorel Dolha, reales președinte AGIRo la Congresul Aniversar de la Arad

În perioada 4-6 noiembrie, la Arad a avut loc Congresul Aniversar AGIRo (cel deal XXXIX-lea) al cadrelor didactice din România și al cadrelor didactice române din jurul României. Congresul a fost unul aniversar, la un deceniu de la reactivarea AGIRo la Congresul de la Arad, octombrie 2006.

La Congres au participat peste 400 de profesori, învățători și educatori din aproape toate județele României și din R. Moldova, Serbia, Ucraina și Bulgaria. Congresul a fost organizat în parteneriat cu Inspectoratul Școlar Județean Arad, Universitatea "Aurel Vlaicu" din Arad, Universitatea de Vest „Vasile Goldiș” din Arad și Casa Corpului Didactic „Alexandru Gavra” Arad.

Conferințele s-au derulat în sala festivă a Univeristății „Aurel Vlaicu” și în sala Ferdinand a Primăriei Municipiului Arad. Din Serbia, la Congresul Aniversar din Arad au fost prezenți: Dr. Dorinel Stan – președintele Asociației de interes obștesc „Români Independenți din Serbia” (RIS), Ivița Glișici – președintele Filialei din Serbia a Forumului European pentru Istorie și Cultură, Jiva Momirovici, Diana Șolkotovici și Cristian Țițtar. Reprezentanții românilor din Serbia, Dorinel Stan și Ivița Glișici au făcut referințe la situația și greutățile cu care se confruntă procesul educativ-instructiv în limba română din Serbia și necesitatea introducerii orelor de limba română în Timoc.

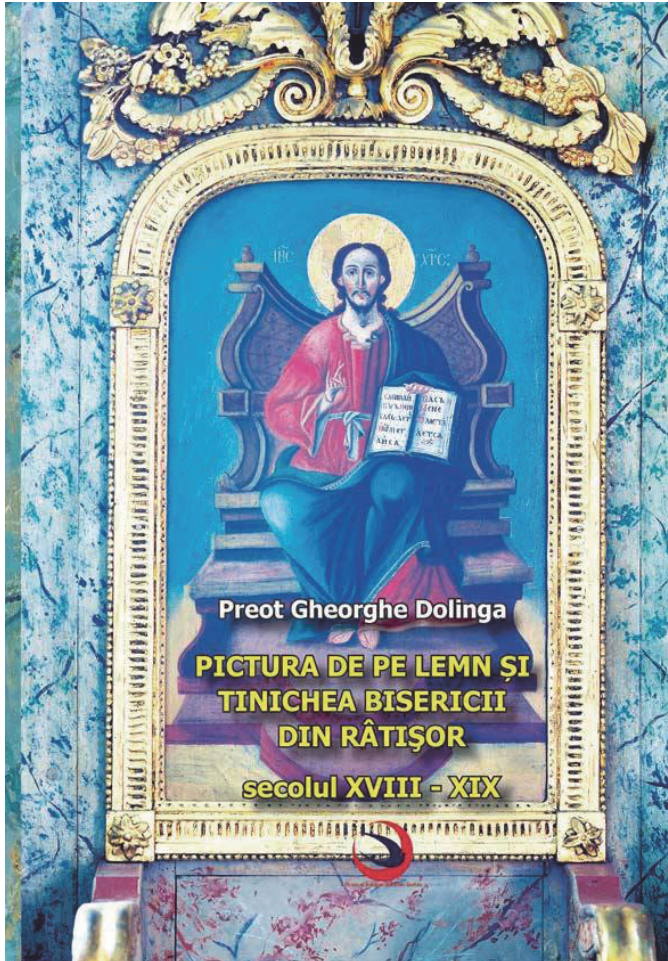
Congresul a ales prin vot secret și noul Consiliu Director al AGIRo: Viorel Dolha (președinte), Margareta Gheorghită și Cătălin Diaconul (vicepreședinți), Elena Mîndru, prof. dr. univ. Mariana Marin, Gicu Dogaru și Ioan Barbu

(membrii). Din păcate, așa cum se poate constata, din conducerea Congresului, face parte doar un reprezentant din afara României (R.Moldova), iar Serbia, Ucraina sau Bulgaria n-au nici un reprezentant în conducerea Congresului AGIRo.

Congresul a fost un prilej de a stabili noi colaborări, parteneriate și proiecte care au obiectiv învățământul în prima limbă în comunitățile istorice din jurul României și Patria Mamă. ◀

drd Ivița Glișici, dr. Dorinel Stan și Cristian Țițtar

Scrie:

Prof. Natalia Stan

Recent a apărut cea de-a patra carte a Editurii Româniile Independenți din Serbia (RIS) care funcționează în cadrul Asociației obștești cu aceeași denumire sugestivă – RIS. Este vorba de cartea preotului Gheorghe Dolinga „Pictura de pe lemn și tinichea bisericii din Râtișor secolul XVIII-XIX-lea” (Contribuții la monografia parohiei din Râtișor II). Cuvântul preliminar este scris de preotul iconom stavrof Cornel Juică, iar cartea are 94 de pagini în culori.

Editura „Româniile Independenți din Serbia” din Vârșeț a scos de sub tipar lucrări și studii de referință, capitale pentru identitatea și spiritualitatea românilor din Serbia. Amintim – „Societățile cultural-artistice românești din Voivodina 1945-1962” – autor dr. Dorinel Stan, „Pictura murală de pe pereții bisericii din Râtișor” – autor Gheorghe Dolinga, „Așezământul Monahal Srediștea Mică,” – autor dr. Dorinel Stan.

La sfârșitul anului Domnului 2016, albumul iconografic al autorului Gheorghe Dolinga, tipărit cu binecuvântarea Preasfințitului Daniil, Episcop loctitor al Episcopiei „Dacia Felix”, înfățișează

CĂRȚI NOI LA EDITURA ROMÂNII
INDEPENDENȚI DIN SERBIA

Pictura de pe lemn și tinichea bisericii din Râtișor (secolul XVIII-XIX)

spiritualitatea unui lăcaș vechi românesc din Serbia și ilustrează incursiunea în universul fascinat al picturii de pe lemn și tinichea. Cartea conține icoane, imagini de ansamblu, detalii ale picturilor și este un excelent instrument pentru specialiști, dar se adresează totodată și publicului larg iubitor de artă și patrimoniu – prin introducerea cititorului în atmosfera locului. Cartea reprezintă o contribuție originală în cercetarea picturii de pe lemn în general. Icoanele reprezintă un limbaj contradictoriu, care exprimă sensul venerării imaginilor și miracul unei tradiții în Banat, dar totodată aduc un alt cer pe pământ. Icoanele și picturile bisericilor și mănăstirilor ne înfățișează unirea firii umane cu harul dumnezeiesc într-o

armonie cumpănită. Icoana lui Dumnezeu este mărturia întrupării Sale adevărate și sfințitoare, respectiv Evanghelia în imagini. Sfintele icoane sunt pentru noi, creștinii, adevărate „ferestre spre cer” prin care noi privim spre Dumnezeu și spre lumea nevăzută, și prin care El privește spre noi cu dragoste și bunătate.

Cartea „Pictura de pe lemn și tinichea bisericii din Râtișor secolul XVIII-XI” este un ajutor pentru cunoașterea unei pagini din istoria bisericii din Râtișor, care prezintă ilustrativ și detaliat pictura de pe lemn regăsită la Buserica Ortodoxă Română din Râtișor.

Cele aproximativ nouăzeci de icoane păstrate în biserica din Râtișor zidită în anul 1736, cu hramul Sfântul Nicolae au fost executate pe lemn și tinichea de pictorii celebri: Gheorghe Diaconovici, (născut la Srediștea Mică), Rajko Stojanovici și Nicolae Popescu. Datorită importanței majore a lăcașului de cult din Râtișor, prin decizia Institutului pentru Protecția și Cercetarea Obiectelor de Cultură a P. A. Voivodina, patrimoniul bisericesc a fost pus sub protecția statului la mijlocul secolului al XX-lea.

Lucrarea preotului Gheorghe Dolinga constituie o temeinică punere în valoare a artei bănățene din Serbia, iar albumul publicat recent tot la Editura „Români Independenți din Serbia” vine să confirme contribuția esențială a picturii de pe lemn și tinichea din Banat în context european. ◀

REPREZENTARE POLITICĂ

Comunicat de presă

Analizând și examinând situația actuală din țară și la nivel de minoritate națională română, Români Independenți din Serbia (RIS-ul) sprijină la alegerile prezidențiale din Serbia pe Domnul Vuk Jeremić, candidatul poporului

RIS-ul recomandă membrilor și etnicilor români din Serbia să voteze în masă pe unicul candidat al poporului, nu al formațiunilor politice, om de stat capabil care are viziune și înțelepciune să ducă Serbia spre drumul european, iar românilor să asigure exercitarea și implementarea tuturor drepturilor pe întreg teritoriul Serbiei.

Alegerile prezidențiale din 2 aprilie 2017 sunt un adevărat referendum pentru viitorul Serbiei, a îmbunătățirii standardelor de viață și stabilitate.

VUK JEREMIĆ

NUMĂRUL 2

PREȘEDINTE

Români, cetățeni ai Serbiei, este important ca pe 2 aprilie să ieșiți la urne și să înconjuțați numărul 2 -Vuk Jeremić pentru viitorul Dumneavoastră și pentru o Serbie puternică și stabilă cu șanse egale pentru toți.

Biroul RIS

Bufenii din Timoc

Maidan (Majdanpek)

Scânteia românității pe Valea Pecului

Între Carpații Sud-Dunăreni, într-o vale pe care o formează muntele Staritsaul cu râul Pecsor (Pecul mic), se află un orașel românesc, adormit parcă în veacuri și în spațiu – Maidanul (Maidanpecul), oraș mic cu inimă mare.

Inima aceasta este românească, și bate mereu în pieptul Daciei Ripensis. Primii locuitori ai Maidanului erau dacii, prezența cărora este atestată și dovedită prin rămășițele vechi ale cetăților. Romanizarea i-a atins pe străbunii noștri daci pe acest spațiu încă în timpul Daciei Aureliane.

În veacul XVI începe colonizarea părților Bănățene din partea locuitorilor români din Oltenia. Această colonizare a avut loc mai ales în zona Moldova Nouă, Reșița și anumite părți ale Banatului, în primul rând zona Vârșețului, Straja, etc. Românii banățenii le-au dat fraților săi nou-veniți porecla de “Bufeni”.

Acești bufeni au venit în Maidan după anul 1851, când s-a reactivat mina din acest oraș. Pe spațiul Maidanului s-au întâlnit cu frații săi de sânge, cu ceilalți dacoromani care s-au trezit pe acest pământ străbun, ca români. Bufenii n-au uitat niciodată graiul său oltenesc și mentalitatea sa bănățeană. Chiar nici în cele mai grele timpuri, când alte legi decât iubirea de neam erau în vigoare, ei nu și-au schimbat numele de familie. Și în zilele noastre în Maidan trăiesc Belovenii, Corneștii, Firuleștii, Muncenii, Tismănarii, Calceștii, Bibeștii, Brâncovenii...

Multe a suferit orașul acesta, și nici un regim nu s-a uitat cu ochii buni la românii-bufeni. Totuși, ei nu și-au uitat limba și națiunea.

Când se lasă liniștea nopții peste vârfurile muntelui Staritsau, doinele și basmele străbune trezesc un sentiment care parcă nu aparține acestei lumi, ci unui univers ascuns, unui univers dacic.

Astăzi unii vor să ne despartă de rădăcină, să ne dezromânezeze, să ne “vlahizeze”. De când știu de mine, eram român, iar azi, unii vor să spună că mama mea nu e româncă, ci vlaină. Că mâna bunicii care m-a mângâiat, șoptindu-mi în ceasul morții “să nu uiți niciodată limba și neamul”, nu era o mână de româncă. Că limba în care plângem și râdem nu e română, ci “vlașki”. Dar nu știu ei că apa trece și pietrele... ele rămân, etern, să mărturisească adevărul și dreptatea.

Orice să fi suferit acest orașel cu populație românească, niciodată nu a căzut în genunchi. Generosul popor român i-a primit și pe cei fugari și necăjiți și de alte naționalități, astfel în Maidan trăiesc pe lângă români și cehii, nemții, austriecii, slovacii. Toți trăiesc în pace și se duc la sărbătorile vecinului, fără diferență de etnie și credință. Și toți se prind în hora românească, în hora bufănească-oltenească, toți, și cehii și slovacii și nemții și românii. ◁

Cristian Ruțanu
(decenei.com)

Interviu - Glasul Cerbiciei

Viorel Cioloca, primul cetățean român care a devenit membru al organizației obștești "Români Independenți din Serbia"

Români Independenți din Serbia luptă pentru identitate și spiritualitate

“Banatu-i fruncea” nu este o sintagmă gratuită și asta se datorează hărniciei oamenilor din acest ținut care au dat dovadă întotdeauna de un spirit gospodăresc superior, ceea ce le-a asigurat un nivel de trai incomparabil mai bun față de celelalte regiuni populate de români

Scurtă biografie

- M-am născut în satul Fizeș din comuna Berzovia, situată pe drumul național ce leagă Timișoara de Reșița, într-o zonă colinară ce precede munții Dognecei. Am avut parte de o copilărie frumoasă, eu și fratele meu mai mare, Teofil, având șansa de a ne bucura, alături de dragostea părinților, și de dragostea celor patru bunici.

Am terminat școala generală de 8 clase în satul natal apoi am urmat 4 ani la Liceul industrial nr 2 (actualmente liceul “Tata Oancea”) din Bocșa Montană pentru ca după aceea să urmez timp de 5 ani cursurile Facultății de Electrotehnică, secția Electronică și Telecomunicații pe care am absolvit-o în 1987. Am lucrat inițial la AEM (Întreprinderea de Aparare Electronice de Măsurat) iar din

1998 și până în prezent lucrez la Alcatel-Lucent (actualmente Nokia), companie de telecomunicații.

Timp de 10 ani, munca la această companie m-a purtat prin numeroase țări precum Franța, Olanda, Irlanda, Bahrein, Emiratele Arabe Unite, Libia (pe vremea când la putere era Gadhafi), Senegal, Ciad, Thailanda, Sri Lanka, Cuba, etc. Contactul cu atâtea culturi și societăți complet diferite de cele cunoscute până atunci mi-a schimbat radical unele concepții despre viață și lume pe care le aveam până atunci.

Am participat activ la Revoluția din decembrie 1989 izbucnită în orașul de pe malul Begheiului, atât datorită faptului că pe vremea studenției am fost anchetat de fosta Securitate ca urmare a unor scrisori de protest anticomuniste, cât și din cauza saturației legate de condițiile de viață tot mai grele.

Am doi copii, o fată de 20 ani, studentă la Calculatoare, și un băiat de 16 ani, elev la liceu, amândoi în Timișoara.

– Ce reprezintă pentru dvs. Banatul?

- Banatul e regiunea din această parte a Europei care poate fi dată drept exemplu de conviețuire pașnică a numeroase minorități. Români, germani, maghiari, sârbi, slovaci,

bulgari, ruteni și alte naționalități conviețuiesc aici de peste trei secole într-o armonie exemplară. Un bănățean nu are nici un fel de reacție negativă atunci când lângă el altcineva vorbește o altă limbă și în Timișoara se spune că un bănățean adevărat știe să vorbească româna, maghiara, germane și sârba. Istoric vorbind, este dureros faptul că această regiune unitară de dinainte de primul război mondial a fost drastic împărțită la finele lui. Nimic nu cred că exprimă mai bine acest sentiment decât cântecul lui Ghiță Călușan Brancu, "Doamne, greu le-o fi păcatul". În opinia mea, Banatul Istoric este incontestabil o Elveție danubiană.

– *Sunteți un bun cunoscător al românilor din Banatul Istoric. Care sunt valorile bănățene, aici și dincolo de graniță prin care într-adevăr „Banatu-i fruncea”?*

- "Banatu-i fruncea" nu este o sintagmă gratuită și asta se datorează hărniciei oamenilor din acest ținut care au dat dovadă întotdeauna de un spirit gospodăresc superior, ceea ce le-a asigurat un nivel de trai incomparabil mai bun față de celelalte regiuni populate de români. Munca și cinstea au fost valori de mare preț la bănățeni și nu uit faptul că în urmă cu câțiva ani o persoană în vârstă din Timișoara mi-a spus că înainte de venirea comuniștilor se făceau afaceri grele bazate doar pe cuvântul dat, fără prea multe hârtii. Însă nimănui nu-i trecea prin gând să-și încalce promisiunea.

În sprijinul acestei aserțiuni cred că e suficient dacă dau ca exemplu migrația românilor din alte regiuni înspre Banat și niciodată în sens contrar.

– *Domnule Viorel Cioloca, sunteți primul cetățean român cu domiciliul în România (Timișoara) care este membrul unei organizații românești din Serbia. Ce v-a determinat să deveniți membru al Asociației obștești „Româniile Independenți din Serbia (R.I.S.) ?*

- Întotdeauna am avut sentimente de simpatie pentru românii bănățeni care trăiesc în Serbia, separați imediat după război de frații lor de către o graniță de neimaginat în ziua de azi, de parcă eram în stare de război cu ei. În ultimii ani ai comunismului românesc, când Ceaușescu a devenit tot mai alienat, pe lângă numeroase alte privațiuni, mass-media din România a devenit sufocată de odele înălțate dictatorului mioritic și practic nu aveai ce să ascuți sau să vezi la radio și TV. Astfel că toți românii și-au orientat antenele TV înspre țările vecine. Ascultam cu deosebit interes emisiunile în limba română ale postului de radio Novi Sad unde auzeam lucruri deosebit normale într-o țară normală, cum ar fi interviurile cu țărani de prin satele Voivodinei care își

spuneau necazurile în mod liber și fără să fie cenzurați, lucru de neimaginat în România acelor ani. Cu același interes urmăream și emisiunile în limba română ale televiziunii Novi Sad și ne minunam de scenetele cu Ventilă Agraru' filmate la Uzdin și în care jucau oameni simpli, țărani cu dragoste pentru cultură. Evident, și astfel de lucruri păreau a ține de domeniul SF în România acelor vremi. Mi s-a întipărit definitiv în minte o emisiune dintr-un sat românesc voivodinean unde era prezentat un localnic ce posedea un cazan de răchie mobil cu care mergea la casele celor ce îl solicitau ca să frigă comina. Prin comparație, în România acelor ani puteai face închisoare dacă erai prins că ai cazan. De pe dealul cimitirului de la mine din sat, de la Fizeș, se pot vedea foarte clar colinele Vârșetului iar bunicii noștri povesteau că înainte de venirea comuniștilor la putere era ceva obișnuit să meargă acolo cu căruțele la târg. Generația mea s-a născut însă cu convingerea că Vârșetul e un loc intangibil și interzis. Din acest motiv, gândul ca vreodată voi ajunge să cunosc români trăitori în fost lugoșlavie rămânea în acele timpuri la stadiul de vis.

Dar iată că ciuma roșie s-a prăbușit în 1989 și granițele au devenit libere. Munca în alte țări precum și greutățile întâmpinate cu obținerea vizei m-au împiedicat să pășesc în Banatul sârbesc, însă de vreo doi ani am devenit mai puțin ocupat și în diversele căutări pe Internet am dat peste niște comunicate și reviste ale RIS. L-am contactat pe Dorinel și am fost surprins de promptitudinea răspunsului său, astfel că în cursul unei escapade la Vârșet într-o zi de sâmbătă a lunii iunie 2015 am avut ocazia să vorbesc/givănesc pentru prima oară cu un bănățean din Voivodina, ocazie cu care am și vizitat pentru prima oară vestita kulă pe care o văzusem de atâtea ori însă doar de la peste 50 km depărtare. Am primit cu acea ocazie și numerele revistei "Glasul cerbiciei" apărute

ADEZIUNE
Români Independenți din Serbia (RIS)

Nr. 1505

Subsemnatul CIOLOCA VIOREL, data nașterii 05/09/1962
domiciliul TIMIȘOARA, act de identitate CI SerbioTZ Nr 281279

Doresc să mă înscriu ca membru în Asociația de interes obștesc "Români Independenți din Serbia" (RIS), cunosc Statutul și mă angajez să îl respect. Mă angajez să promovez obiectivele "Românilor Independenți din Serbia", să particip și să susțin activitatea.

Date de contact:

Adresa poștală: _____
Telefon: 0040-(0)743-533485
Adresa e-mail: viorelcioळा@gmail.com

Data: 15/04/2016
Semnătura: _____

Aviz președintelui,
Dr Dorinel Stan

până la acea dată pe care le-am citit din scoarță în scoarță. Astfel mi-am format convingerea că prin acțiunile pe care le desfășoară, asociația "Români Independenți din Serbia" promovează românismul și luptă pentru păstrarea identității românești în Voivodina, respectiv pe întreg teritoriul Serbiei.

Contactele cu domnul Dorinel Stan s-au înmulțit, cred că s-a înjghebat și o relație de prietenie și în primăvara acestui an l-am întrebat dacă statutul organizației RIS permite afilierea unor membri de altă cetățenie decât cea sârbească. Cum răspunsul a fost afirmativ, am semnat o cerere de adeziune și astfel iată-mă membru al acestei organizații obștești.

– *Ați fost prezent la evenimentele organizate și autofinanțate de Asociația „Români Independenți din Serbia”, respectiv Festivalul Mărțișorului-2016, lansare de carte „Așezământul monahal Srediștea Mică”, lansarea revistei de actualitate, istorie și cultură a românilor din Serbia, „Glasul Cerbiciei”, Sărbătoarea din Poieni și altele. Care sunt impresiile și cum vedeți organizația „Români Independenți din Serbia”, care vine în sprijinul tuturor românilor din Serbia?*

- Logic, impresiile mele au fost dintre cele mai bune, asta fiind și unul dintre motivele care m-au determinat să solicit adeziunea la RIS. Talentul de publicist al d-lui Dorinel Stan l-am remarcat încă de la prima noastră întâlnire, soldată cu escapada la kulă despre care am spus mai devreme, când odată cu numerele revistei "Glasul Cerbiciei" mi-a înmănat și lucrarea de doctorat a domniei sale pe care am lecturat-o cu deosebită plăcere și în care am remarcat eforturile deosebite pe care le-a efectuat în vederea documentării, eforturi regăsite în studiile realizate pentru editarea cărții

"Așezământul monahal Srediștea Mică". Țin să remarc faptul că numele revistei pe care o editează RIS pare a se inspira dintr-o trăsătură de caracter a d-lui Dorinel Stan, și anume cerbicia, încăpățânarea cu care se luptă pentru un scop atât de nobil, acela de păstrare și promovare a identității și valorilor culturale ale românilor din Serbia.

Întâlnirile cu ultimii președinți ai României din ultimii ani (de la care s-a ales, din păcate, cu prea multe promisiuni neonorate), cărora le-a expus situația reală a românilor trăitori pe meleagurile Serbiei, reprezintă o altă dovadă cerbiciei pe care o posedă domnul Dorinel Stan. Țin să precizez că această afirmație nu este o tămâiere ci reprezintă rezultatul faptelor sale. Cu un asemenea om în fruntea ei, nu văd decât o evoluție pozitivă a RIS în viitor.

Și să nu uit: toate manifestările mai sus amintite au fost organizate exemplar, nemțește așa putea spune.

– *Ce mesaj ați vrea să transmiteți membrilor RIS-ului și românilor din Serbia?*

- Membriilor RIS le doresc să se inspire din încăpățânarea și neoboseala de care dă dovadă domnul Dorinel Stan și să înțeleagă că de multe ori lucrurile trebuie făcute cu eforturi proprii, "patria mamă" devenind adeseori o sintagmă goală de conținut. Dacă pe vremea epocii comuniste țara mamă nu numai că n-a ajutat cu nimic românii din diaspora, dimpotrivă, a căutat să-i învrăjbească sau să obțină control asupra lor cu metode KGB-iste, e regretabil că în zilele noastre această "mamă" care ar trebui să fie România, nu se ridică la înălțimea tuturor așteptărilor dacă comparăm ce fac țările vecine pentru "copiii" lor trăitori în alte granițe.

Ar fi de dorit, de asemenea, ca toate asociațiile și organizațiile românești din Serbia să coopereze mai mult fiindcă am observat ca deseori există disensiuni între ele. Eu m-am convins mai de mult că în ADN-ul românilor există o genă a invidiei, a lipsei de înțelegere față de opinia celuilalt, a convingerii că "doar eu am dreptate", genă hrănită din belșug de perioada de 45 ani de comunism, când impostura și demagogia au ajuns virtuți naționale

Iar românilor din Serbia, le doresc să continue pe mai departe păstrarea identității naționale prin cultură și folclor, cu aceeași trimitere ca mai sus vizavi de sprijinul pe care îl pot aștepta de la "patria mamă".

– *Vă mulțumim pentru acordarea interviului, mult succes și realizări frumoase.*

Interviu realizat de
M. M.

Tinerii români timoceni în acțiune

Tijana Adjelković,
președinte Asociația
Studentilor Timoceni
din Timișoara

Asociația Studentilor Timoceni - Timișoara (AST)

Asociația Studentilor Timoceni - filiala Timișoara a fost înființată în anul 2014 din rândul studenților din Valea Timocului care învață la Timișoara

Asociația Studentilor Timoceni este o organizație studențească care are ca scop principal reprezentarea studenților de etnie română din Serbia și a intereselor lor, respectiv promovarea și apărarea intereselor profesionale, sociale și culturale ale membrilor, a valorilor societății democratice.

Asociația Studentilor Timoceni urmărește afirmarea valorii creatoare a tinerilor români din Valea Timocului și Voivodina prin promovarea operelor de cercetare, crearea producției științifice; crearea unor relații bazate pe principii democratice între studenți și ceilalți factori a procesului de învățământ; stabilirea de contacte și legături, precum și colaborarea în scopul promovării unor interese comune cu asociații asemănătoare din țară și străinătate.

Asociația AST organizează evenimente culturale, sociale și sportive în beneficiul etnicilor români care studiază la Timișoara, adică la România și nu numai.

În acest context amintim, realizarea proiectului

„Români de dincolo de granițe” în parteneriat cu Biblioteca județeană „Alexandru și Aristia”, Consiliul județean Dolj și cotidianul „Cuvântul Libertății”, apoi proiectul „Interact”, care oferă consultație și ajutor studenților, evenimente dedicate românilor din Timoc „Cunoaște-i pe românii din Timoc” la Universitatea de Vest din Timișoara și multe altele.

Asociația AST participă cu regularitate la „Sport Fest”, o competiție sportivă studențească. Recent, Asociația Studentilor Timoceni a semnat un Protocol de colaborare cu Asociația de interes obștesc „Români Independenți din Serbia” (RIS).

Obiectivul primordial este să scoată în evidență și să semnalizeze problemele cu care se confruntă românii din Valea Timocului, cărora Serbia nu le acordă statutul de minoritate națională, fiind numiți „valahi”, iar mai nou încercându-se standardizarea limbei valahe.

Români din Serbia de răsărit vor să învețe limba română în Serbia, însă la ora actuală în procesul educativ-instructiv instituțional nu este posibil încă. Sperăm că lucrurile se vor îmbunătăți! Numărul membrilor AST este în continuă creștere, ceea ce ne dă un impuls și entuziasm să continuăm traseul propus - a declarat Tijana Adjelković, președinte Asociația Studentilor Timoceni din Timișoara. ◁

Călin Iorga

Valea Timocului - valea plângerii românești

Nume românești din Timoc, care se termină în "ovici" sau "ici" împiedică obținerea cetățeniei române

Motto: "Sute de ani românii au fost, cel puțin indirect, stăpâniți de turci, niciodată, însă, în curgerea veacurilor, turcii nu au pus în discuțiune limba și naționalitatea română. Oriunde românii au căzut sub stăpânire directă sau indirectă a slavilor, dezvoltarea lor firească s-a curmat prin mijloace silnice."

Mihai Eminescu

Viorel Dolha, președinte AGIRo, de pe rețelele de socializare a cules o mulțime de nume autentice de familie românești din Serbia de Răsărit care au terminația "ovici" sau "ici", circa 550. Mare parte dintre ei își zic rumâni în familie dar în spațiul public acesta este un stigmat și de aceea își spun vlasi sau sârbi. În listă nu sunt introduse nume care pot fi atât românești cât și sârbești, exemplu Georgevici, Iovanovici, Vasilievici, Mihailovici, Nicolici, Alexandrovici, Petrovici, Filipovici, Marcovici, Ivanovici, Adreevici, Davidovici, Ilievici etc., cu toate că, atunci când aceste nume le poartă cineva din sat românesc, este mai mult decât probabil să fie numele unui român.

Sufixul *ici*, este de proveniență sârbească, nici măcar slavă,

pur și simplu sârbească, el nu aparține decât sârbilor. Există și în Banat (Voivodina) încercări de sârbizare a numelor românești, proces inițiat de biserica ortodoxă sârbă. Vom exemplifica: Popovici, Ioanovici, etc., proces care a avut un oarecare succes în Panciova și satele limitrofe, acolo unde mare parte a populației românești a dispărut prin asimilare!

În continuare vă prezentăm o listă de nume de familie românești care au fost sârbizate în Valea Timocului. Amintim, lista este provizorie și incompletă. Cercetările continuă.

Adamović (Adamovici)
Aković (Acovici)
Alu Chioru (Chioru)
Andrejević (Andreievici)
Andrekulović (Andreculovici)
Anić (Anici)

Ankucović (Ancuțovici)
Avramelović (Avramelovici)
Babankesković
(Babanchescovici)
Babeić (Babeici)
Bačilović (Bacilovici)
Badjević (Badevici)
Balabanović (Balabanovici)
Balanović (Balanovici)
Balašević (Balașevici)
Balucić (Baluțici)
Balucova (Baluțova)
Banković (Bancovici)
Barbojević (Barboievici)
Barbu (Barbu)
Barbul (Barbul)
Barbulović (Barbulovici)
Bascovanović
(Bascovanovici)
Batakujević (Batacuievici)
Bećirović (Becirovici)
Bekerević (Becherevici)
Belan (Belan)
Belić (Belici)
Bešinović (Beșinovici)

Bezinarević (Bejinarevici)	Čobanović (Ciobanovici)	Floričkić (Florichici)
Bibesković (Bibescovici)	Čokanjić (Ciocainicici)	Flutur (Flutur)
Biculjević (Bițulievici)	Čokojević (Ciocoievici)	Frfalanović (Fârfâlanovici)
Birkanović (Bircanovici)	Čokonić (Cioconici, Țoconici)	Frfulanović (Fârfulanovici)
Blidarević (Blidarevici)	Čolaković (Ciolacovici)	Frunzić (Frunzici)
Bobojević (Boboievici)	Čolanić (Ciolanici)	Fufuljević (Fufulievici)
Bobolanović (Bobolanovici)	Čolanović (Ciolanovici)	Fujkić (Fuichici)
Bobolinović (Bobolinovici)	Čorbolokov (Ciorbolocov)	Fujorović (Fuiorovici)
Bobolokić (Bobolochici)	Čučulanović (Ciuciulanovici)	Furnjigić (Furnighici)
Bogdanović (Bogdanovici)	Čučurčić (Ciuciurcici)	Furundžić (Furunzici)
Bojeresku (Boierescu)	Čučurika	Fusuljević (Fusulievici)
Bordejević (Bordeievici)	(Ciuciurica, Țuțurica)	Galbinović (Galbinovici)
Bosijok (Bosioc)	Cugić (Țughici, Ciughici)	Geocelović (Gheocelovici)
Bosijoković (Bosiocovici)	Cugurović (Țugurovici)	Gerginović (Gherghinovici)
Botić (Botici)	Cujkanović (Țuicanovici)	Gerušević (Gherușevici)
Boulović (Boulovici)	Cukanović (Țucanovici)	Gicić (Ghițici)
Bozojević (Bojoievici)	Cuković (Țucovici)	Giculović (Ghițulovici)
Bradican (Bradițan)	Cukuljesković (Țuculescovici)	Gligorijević (Gligorievici)
Braduljević (Bradulievici)	Čungu (Ciungu)	Gogović (Gogovici)
Brandušan (Brandușan)	Čungulović (Ciungulovici)	Golubović (Golubovici)
Brandušanović	Čupalović	Grasilović (Grasilovici)
(Brandușanovici)	(Ciupalovici, Țupalovici)	Grbinović (Gârbinovici)
Brebulović (Brebulovici)	Dabesković (Dabescovici)	Grekulović (Greculovici)
Brjazović (Briazovici)	Dabulović (Dabulovici)	Grljanović (Gârljanovici)
Brndušić (Brândușici)	Danjesković (Daniescovici)	Grujan (Gruian)
Brnduškojević	Daskalović (Dascalovici)	Grujesković (Gruiescovici)
(Brândușoievici)	Đelanović (Gealanovici)	Guduganović (Guduganovici)
Brnzanović (Brânzanovici)	Đeogarević (Geogarevici)	Gudžuganović
Brsanović (Bârsanovici)	Dimitrijević (Dimitrievici)	(Gugiuganovici)
Brzulović (Bârzulovici)	Dinulović (Dinulovici)	Gugujonović (Guguionovici)
Bubulović (Bubulovici)	Dogarević (Dogarevici)	Hajduković (Haiducovici)
Bucanović (Buțanovici)	Dragaš (Dragaș)	Halkić (Halchici)
Buka (Buca)	Draginić (Draghinici)	Ilijanović (Ilianovici)
Bukacić (Bucațici)	Dragojević (Dragoievici)	Ilijević (Ilievici)
Bukatarević (Bucatarevici)	Dragomirović (Dragomirovici)	Ilijić (Iliici)
Buljigić (Bulighici)	Dragošan (Dragoșan)	Iljenkarević (Iliencarevici)
Bumbešević (Bumbeșevici)	Dragošanović	Isailović (Isailovici)
Bunić (Bunici)	(Dragoșanovici)	Ispušlić (Ispușilici)
Bunuševac (Bunușevaț)	Draguca (Draguța)	Jankucić (Iancuțici)
Burčić (Burcici)	Draguljesković	Jepuranović (Iepuranovici)
Burjanović (Burianovici)	(Draguliescovici)	Jepurovic (Iepurovici)
Bursuković (Bursucovici)	Draguljević (Dragulievici)	Jon (Ion)
Burtanović (Burtanovici)	Drakulić (Draculici)	Jonašku (Ionașcu)
Butarević (Butarevici)	Drikić (Drichici)	Jonešić (Ioneșici)
Buzejić (Buzeici)	Duca (Duța)	Jonic (Ioniț, Ionici)
Buzganović (Buzganovici)	Dudejić (Dudeici)	Joniković (Ionicovici)
Bužor (Bujor)	Dumitrović (Dumitrovici)	Jonović (Ionovici)
Campašević (Țampașevici)	Dumnezikić (Dumnezici)	Jordačijević (Iordacievici)
Capurelović (Țapurelovici)	Durlić (Durlici)	Jordak (Iordache)
Caranović (Țaranovici)	Durmić (Durmici)	Jordaković (Iordacovici)
Časić (Ceasici)	Durmišević (Durmășevici)	Jordanović (Iordanovici)
Celojević (Celoievici)	Eminović (Eminovici)	Jovkić (Iovchici)
Cepenjor (Țepenior)	Ficulović	Kaitović (Caitovici)
Cercelanović (Cercelanovici)	(Fițulovici, Ficiulovici)	Kalabić (Calabici)
Cicarević	Filiferović (Filiferovici)	Kalanović (Calanovici)
(Țicarevici, Cicarevici)	Firanović (Firanovici)	Kalinović (Calinovici)
Cicković (Țițcovici)	Firulesko (Firulesco)	Kaljević (Calievici)
Cilibonović	Firulović (Firulovici)	Kalušević (Calușevici)
(Cilibonovici, Țilibonovici)	Floranović (Floranovici)	Kapacinović (Capașinovici)
Cinpokic (Țimpochici)	Florić (Florici)	Kaprarević (Caprarevici)

Kapulović (Capulovici)	Lapatanović (Lapatanovici)	Njaguljević (Niagulievici)
Karabašević (Carabaševici)	Laudanović (Laudanoci)	Njamculović (Niamțulovci)
Karamidarević (Caramidarevici)	Laušević (Lauševici)	Njegrić (Niegrići)
Karapandza (Carapangea)	Legenović (Leghenovici)	Njiculović (Nițulovici)
Karburnarević (Carburnarevici)	Ljoljanović (Liolianovici)	Nojinović (Noinovici)
Kecanović (Chețanovici)	Ljumović (Liumovici)	Novaković (Novacovici)
Kerculj (Crețulovici)	Lungić (Lunghici)	Nucić (Nuțići)
Kićoranović (Chicioranovici, Chițoranovici)	Lupšić (Lupșići)	Olar (Olar)
Klepić (Clepici)	Lupuc (Lupuț)	Oprikić (Oprichici)
Klokočević (Clococcevici)	Lupulović (Lupulovici)	Oprišanović (Oprišanovici)
Kocić (Coțići)	Macanović (Mațanovici)	Padurević (Padurevici)
Kodić (Codicci)	Madrujkić (Madruichici)	Pakalović (Pacalovici)
Kojić (Coici)	Makuljević (Maculievici)	Pancika (Panțica)
Kojicć (Coițâci)	Mankulović (Manculovici)	Pandurović (Pandurovici)
Kokelić (Cochelici)	Manojlović (Manoilovici)	Panjesković (Paniescovici)
Koković (Cocovici)	Marečić (Marețići)	Pankalojević (Pancaloievici)
Kolarević (Colarevici)	Margaranović (Marganovici)	Papalucić (Papaluțići)
Kolčić (Colțići)	Marijoković (Mariocovici)	Parcelović (Parcelovici)
Konaković (Conacovici)	Marinković (Marincovici)	Parpandjelović (Parpangelovici)
Kopilović (Copilovici)	Martinović (Martinovici)	Paskarević (Pascarevici)
Korbuc (Corbuț)	Matasarević (Matasarevici)	Paskulović (Pasculovici)
Kornić (Cornici)	Matušić (Matușići)	Pastronjević (Pastronievici)
Kostandinović (Costandinovici)	Medrulović (Medrulovici)	Pasulj (Pasuli)
Kotojic (Cotoici)	Micarević (Mițarevici)	Pasuljević (Pasulievici)
Koturović (Coturovici)	Micelović (Micicelovici, Mititelovici)	Patlidžanović (Patligeanovici)
Kovatanović (Covatanovici)	Micunović (Mițunovici)	Patrašković (Ptrașcovici)
Kozic (Cojiț)	Mijajić (Miaici)	Patručić (Patruțići)
Kozicić (Cojițići)	Mijajlović (Miailovici)	Patrujkić (Patruichici)
Koziković (Cojicovici)	Mikić (Michici)	Paucanović (Pauțanovici)
Kozokić (Cojochici)	Mikulić (Miculici)	Paulić (Paulici)
Kračunović (Craciunovici)	Mikuljević (Miculievici)	Pauljesković (Pauliescovici)
Kraitorović (Craitorovici)	Mikulović (Miculovici)	Paunjelović (Paunielovici)
Krajić (Craici)	Miljković (Milicovici)	Paunjika (Paunica)
Krajničan (Crainicean)	Mirčetić (Mircetici)	Paunjorić (Pauniorici)
Krak (Crac)	Mistridjelović (Mistrigelovici)	Paunković (Pauncovici)
Krcić (Cârțići)	Mitojević (Mitoievici)	Paunović (Paunovici)
Krčoba (Cârcioaba)	Mitulović (Mitulovici)	Pecić (Pețići)
Krecojević (Crețoievici)	Miulijanović (Miulianovici)	Perić (Perici)
Krekulović (Creculovici)	Mndrucić (Mândruțići)	Pešteranović (Peșteranovici)
Krišanović (Crișanovici)	Mocanović (Moțanovici)	Petrašković (Ptrașcovici)
Krojitorović (Croitorovici)	Moldovjanović (Moldovianovici)	Petricić (Petrițići)
Krpan (Cârpan)	Morarević (Morarevici)	Petrikić (Petrichici)
Krpetić (Cârpetici)	Mošić (Moșići)	Petrujkić (Petruichici)
Krsmanović (Crâșmanovici)	Mucić (Muțići)	Picorušević (Piciorușevici)
Krzanović (Cârjanovici)	Mujkić (Muichici)	Picurikić (Pițurichici)
Kucanović (Cuțanovici)	Muncan (Muncean)	Pilović (Pilovici)
Kucić (Cuțići)	Murganović (Murganovici)	Pismigić (Pismighici)
Kuculović (Cuțulovici)	Mustecić (Mustețići)	Pistoljić (Pistolici)
Kujović (Cuiovici)	Mutuljević (Mutulievici)	Plještišević (Plieștișevici)
Kukuljac (Cuculiac)	Nacić (Națići)	Plugović (Plugovici)
Kukulović (Cuculovici)	Nastasijević (Nastasievici)	Podrumedžić (Podrumezici)
Kukuruzević (Kukuruzevici)	Negoičić (Negoițići)	Popanicić (Popanițići)
Kulovčić (Culovcici)	Negranović (Negranovici)	Popesković (Popescovici)
Kurić (Curici)	Negrić (Negrici)	Poponjaković (Popoiancovici)
Kurkić (Curchici)	Nicujkić (Nițuichici)	Popović (Popovici)
Labešević (Labeșevici)	Nikolajević (Nicolaiievici)	Prahovljanović (Prahovianovci)
Lapadatović (Lapadatovici)	Nikucić (Nicuțići)	Pranjić (Pranici)
	Njagojević (Niagoievici)	Predović (Predovici)

- Prijočić (Priocici)
Priulović (Priulovici)
Prlić (Pârlici)
Prodanović (Prodanovici)
Prodijan (Prodian)
Prunarević (Prunarevici)
Prunić (Prunici)
Prvanović (Pârvanovici)
Puculović (Puțulovici)
Pudarević (Pudarevici)
Puja (Puia)
Pujkilović (Puichilovici)
Pulović (Pulovici)
Pundjević (Pungelovici)
Pundzija (Pungea)
Pupazić (Pupazici)
Purcelanović (Purcelanovici)
Purdić (Purdici)
Purešević (Pureșevici)
Purić (Purici)
Purković (Purcovici)
Puška (Pușca)
Puškašević (Pușcașevici)
Radoičić (Radoicici, Radoiți)
Raducić (Raduți)
Radukanović (Raducanovici)
Radul (Radul)
Raduljesković
(Raduliescovici)
Rajović (Raiovici)
Rakitovan (Rachitovan)
Raskršća (Rascârșcea)
Repedjić (Repegici)
Repedžić (Repezici)
Ridjić (Rigici)
Rogožar (Rogojar)
Rošić (Roși)
Roskić (Roșchici)
Rošković (Roșcovici)
Roșkanović (Roșcanovici)
Rupčić (Rupcici)
Ruzesković (Ruzescovici)
Saković (Sacovici)
Salarević (Salarevici)
Salković (Salcovici)
Sarac (Sarac, Saraț)
Savić (Savici)
Scopić (Scopici)
Šćopulović (Șciopulovici)
Sekarić (Secarici)
Šerbanović (Șerbanovici)
Simijonović (Șimionovici)
Slavujević (Slavuievici)
Soldat (Soldat)
Soldatović (Soldatovci)
Sopalović (Sopalovici)
Sorejević (Soreievici)
Sorić (Sorici)
Šoršoković (Șorșocovici)
- Sperlić (Sperlici)
Spnović (Spânovici)
Sporić (Sporici)
Srbulović (Sârbulovici)
Stagarević (Stagarevici)
Stanculović (Stanciulovici)
Stangačilović (Stangacilovici)
Stanković (Stancovici)
Stanojević (Stanoievici)
Stanojlović (Stanoilovici)
Stingić (Stinghici)
Štirbanović (Știrbanovici)
Stojanjelović (Stoianielovici)
Stojilković (Stoilicovici)
Stojković (Stoicovici)
Stopić (Stopici)
Strainović (Strainovici)
Strajinović (Strainovici)
Štrbuljević (Ștârbulievici)
Štuka (Ștuca)
Stupar (Ștupar)
Stuparanović (Ștuparanovici)
Suljaković (Suliacovici)
Suljević (Sulievici)
Surdulović (Surdulovici)
Surović (Surovici)
Suru (Suru)
Surudžić (Suruzici)
Suruljević (Surulievici)
Šutulović (Șutulovci)
Tabaković (Tabacovici)
Tanđanović (Tangeanovici)
Temišan (Temișan)
Tepeširović (Tepeșirovici)
Todoranović (Todoranovici)
Todorević (Todorevici)
Toroglanović (Toroglanovici)
Trailović (Trailovici)
Trajanović (Traianovici)
Trajstarević (Traistarevici)
Trančić (Trancici)
Trandafilović (Trandafilovici)
Trandafirović (Trandafirovici)
Trejkić (Treichici)
Trekelić (Trechelici)
Tremurović (Tremurovici)
Trifunčević (Trifuncevici)
Trifunović (Trifunovici)
Trkulja (Târculia)
Troća (Trocea, Troța)
Trokan (Trocan)
Trokanović (Trocanovici)
Trokić (Trochici)
Trokicić (Trochiți)
Trucić (Truți)
Trujanović (Truianovici)
Trujelašević (Truielașevici)
Tufarević (Tufarevici)
Tufegdžić (Tufegzici)
- Tufonić (Tufonici)
Turkulović (Turculovici)
Turlikić (Turlichici)
Ucanović (Uțanovici)
Ungurijanović (Ungurianovici)
Uršić (Urși)
Ursikić (Ursichici)
Ursuljanović (Ursuleanovici)
Urzikić (Urzichici)
Vaduvesković
(Vaduvescovici)
Vakaresko (Vacaresco)
Vakulović (Vaculovici)
Valjan (Valian)
Varzanović (Varzanovici)
Vasiljkanović (Vasilicanovici)
Videsković (Videscovici)
Viduljević (Vidulievici)
Vinulesković (Vinulescovici)
Vinulović (Vinulovici)
Vladuljević (Vladulievici)
Vlku (Vâlcu)
Vojkan (Voican)
Vojvodanović (Voivodanovici)
Volanović (Volanovici)
Vražitorović (Vrajitorovici)
Vržogić (Vârjoghici)
Vržatorović (Vrâjâtorovici)
Vujošević (Vuioșevici)
Vunturišić (Vunturiși)
Zambelić (Zambelici)
Zamurović (Zamurovici)
Zečević (Zecevici)
Zrnkarević (Zrâncarevici)
Žunkejević (Junchevici)
Žuržević (Jurjevici) ...

Teologul rus Pavel Florenski afirma: "Spune-mi numele tău și am să-ți spun cine ești."

Mediul asociativ românesc din Serbia (RIS-ul), în special Uniune Românilor din Serbia (URS) are o misiune nobilă să stopeze sârbizarea continuă a numelor de familie românești și să recurgă la corectarea acestora în concordanță cu legile pământești, pentru ca legătura dintre părinți, bunici, moși, strămoși și copiii, nepoții și strănepoții acestora să fie neîntreruptă în timp.

Numele de familie trebuie să rămână intacte, deoarece istoria milenară ne obligă.

Repere din istoria Astrei

Vârșețul vechi

110 ANI DE LA ÎNFIINȚAREA DESPĂRȚĂMÂNTULUI ASTREI VÂRȘEȚ

La marea Adunare a "Astrei" ținută la Vârșeț în 1907 au participat peste 400 de delegați

O adunare de mare importanță pentru românii de pe aceste meleaguri, a fost ținută la Vârșeț în anul 1907. Este vorba despre adunarea Despărțământului „Astrei”

La această adunare au participat peste 400 de români reprezentanți-delegați ai „Astrei” din 28 de sate românești din cercul Vârșețului. Pe lângă românii din Vârșeț au luat parte și românii din localitățile de frontieră care aparțin astăzi României.

„Reuniunea de citire și cântări” din Coștei, respectiv secția corului din Coștei, a participat cu cei 60 de membri, la invitația despărțământului „Astrei”. Coșteienii au călătorit cu trăsurile până la gara din Iam, iar de acolo cu trenul pe relația Iam – Iasenovo – Vârșeț. La coborâre din tren, la gara din Vârșeț s-a format o coloană din participanți care au defilat pe străzile Vârșețului. Cu această ocazie au cântat cântecele „Pe al nostru steag”, „Deșteaptă-te române” și altele. Merită să fie

amintit că participanții au fost salutați și aplaudați de vârșețenii care se aflau în acel moment pe străzile orașului.

Cu acest prilej, la Vârșeț au fost aleși membrii Comitetului și Biroului despărțământului „Astrei” din Vârșeț. Persoanele care au alcătuit acest Comitet erau: protopopul Traian Oprea – președintele Despărțământului, Iustian Ci. Iuga – secretar, apoi membrii: Preotul Avram Corcea, Aurel Cosciuc, dr. Paraschiv Licărețu, dr. Petru Ișțfan, dr. Mih. Spăriosu, adv. Ion Andrescu, înv. Patriche Rămneanțu, dr. Nicolae Imbroane și alții. Despărțământul „Astrei” din Vârșeț a desfășurat o bogată activitate între cele două războaie mondiale, mobilizând multe persoane intelectuale din rândul românilor din Banatul sârbesc (iugoslav) care au dat contribuția lor deplină pe plan religios, cultural, economic, sportiv etc. Despărțământul Astra Vârșeț a avut un ecou pozitiv în rândul românilor din plasa Vârșeț și nu numai.

V. T. Selejan
(Decenei.com)

**Această revistă a fost tipărită cu sprijinul Ministerului pentru Românii de Pretutindeni (www.mprp.gov.ro).
Conținutul acestei reviste nu reprezintă poziția oficială a Ministerului pentru Românii de Pretutindeni.**

Glasul Cerbiciei - publicație editată și fondată de "Români Independenți din Serbia"

Contact: tel: +381 13 416-182; +381 64 1195 384; +381 69 732207 sau

e-mail-ul: romanii.independenti@gmail.com; sdorinel@gmail.com; www.ris.org.rs

Cont curent: Nezavisni Rumuni Srbije, Vojvođanska Banka a.d. Novi Sad - Vrșac:320005063997

și cont valutar: Vojvođanska Banka a.d. Novi Sad - Vrșac: 320005064385

Reproducerea parțială sau integrală se poate numai cu acordul fondatorului.

SOCIETATEA CULTURAL-ARTISTICĂ "ION CREANGĂ" DIN MESICI

Scrie:
Dr. Dorinel Stan

Corul

La inițiativa membrilor fanfarei „Turturica” pe 26 decembrie 1948, la Mesici se înființează SC „Ion Creangă”.¹ Aici a existat un cor bărbătesc la sfârșitul secolului XIX-lea, care a cântat cântări bisericești și laice, iar dirijor a fost Lazăr Petronie – Burdu. În timpul primului război mondial corul n-a activat, iar după război corul a fost refăcut și instruit de Pantelimon Drăghici – Pantelie (Coștei), apoi conducerea corului este preluată de cantorul Todor Petroane – Cica din localitate. După moartea tragică a acestuia din timpul războiului, corul timp de zece ani își întrerupe activitatea.

În anul 1954 este consemnată o scurtă refacere a vieții corale, când învățătorul Gheorghe Nicolaievici a reînființat corul, dar în cursul anului 1955 prin plecarea sa din sat, corul își încetează activitatea definitiv.

În această perioadă în cadrul corului au evoluat: Nistor Lațcu, Eugen Muncean, Lazăr Petroane, Eugen Drăghici, Lazăr Bălan, Sima Lațcu, Ionel

Ranisav, Traian Truia, Achim Truia, Stefan Răduț, Eremia Savu, Avram Bou, Petru Drăghici, Nicolae Vinu, Gheorghe Petroane, Iosif Căzan, Lazăr Ivașcu, Trăian Ivașcu, Iovan Stoican, Ioniță Petroane, Alexa Iacov, Gheorghe Groza, Lazăr Barbu, Păun Bou și alții.²

Fanfara

Fanfara „Turturica” a fost și a rămas una dintre cele mai renumite și mai apreciate fanfare românești din Voivodina și nu numai. Înființată la 28 februarie 1934, la inițiativa sătenilor: Păun Bou, Lazăr Popaie, Eugen Drăguță, Sima Lațcu și Lazăr Ivașcu. Primul instructor al fanfarei „Turturica” a fost Todor Mihai, originar din Pârneaurea, iar după aproape un an fanfara este preluată de învățătorul Petru Lăpădat din Vlăicocăț. Începând cu anul 1935 și până în anul 1982, formațiunea muzicală a fost condusă de Păun Bou, țăran din localitate.³

Ascensiunea fanfarei a fost bruscă. După doi ani de la înființare (1936), participă la Festivalul Corurilor și Fanfarelor de la Timișoara. Întreaga formațiune muzicală din noiembrie 1944 a participat în cadrul orchestrei militare a Diviziei a V-a Crăinene, la luptele finale pentru eliberarea Iugoslaviei (1944–1945).

Fanfara, respectiv unitatea a fost trimisă pe frontul din Srem, în Bosnia și Herțegovina, Slavonia, Croația și până în Slovenia, (Triest și Krușca) însoțind Armata Roșie și partizanii lui Tito. Astfel, fosta Iugoslavie a fost eliberată în sunetele fanfarei din Mesici, ai cărei instrumentiști nu au știut să fredoneze decât marșuri și cântece patriotice românești. În această perioadă conducător a fost Milan Vlavin, iar instructor Henco.⁴

„Turturica” a fost prezentă pe scena Festivalului Fanfarelor din Voivodina încă de la prima ediție. Este demn de amintit locul I la întrecerea fanfarelor din Voivodina, manifestație organizată la Vârșeț în 1950, tot la fel locul I (la egalitate de punctaje cu fanfara din Panciova) la întrecerilor fanfarelor din Banatul de Sud, în anul 1959, precum și numeroase premii, diplome și mențiuni.⁵

În perioada postbelică, fanfara era alcătuită din următorii instrumentiști: Nicolae Vinu, Trăian Ivașcu, Iovan Dragostin, Iovan Putnic, Nicolae Ivan, Trăian Novac, Simeon Drăguță, Lazăr Ivașcu, Ioniță Petroane, Iovan Putnic, Avram Bou, Gheorghe Putnic, Gheorghe Ghizel, Aurel Iordan, Gheorghe Groza, Iovan Micșa, Iovan Stoican, Achim Truia, Petru Drăghici, Trăian Truia, Eremia Savu și Ionel Bou.

În această pitorească localitate românească din zona de codru a Banatului, orchestra „Perinița” s-a înființat în anul 1964, iar secția de folclor în primele decenii postbelice a funcționat periodic sub conducerea lui Păun Bou.⁶

Secția de dramă

În cadrul SC „Ion Creangă” în anul 1949, s-a înființat grupa de diletanți care la competițiile din anul 1950 în centrul lablanca s-a prezentat cu comedia Ursul de A. P. Cehov, iar în următorii ani a participat ocazional.⁷

Membrii secției de dramă în perioada anilor 1945–1962: Iovan Drăgostin, Gheorghe Petroane, Gheorghe Căzan, Stefan Răduț, Cornelia Craiu, Ana Rujeu și alții.

Președinții SC „Ion Creangă” din Mesici: Păun Bou, Nicolae Vinu și Lazăr Ivașcu. <

Note:

1 „Libertatea”, Panciova, 9 ianuarie 1949, p. 3

2 „Semănătorul”, Vârșeț, Vicariatul Ortodox Român, 1986, p. 36

3 Dorinel Stan, Am învățat de la cântecul păsărilor, „Cuvântul românesc”, nr. 60/octombrie 2004, p. 8

4 Contribuții la istoria culturală a românilor din Voivodina, IV, Vârșeț, Editor Societatea de Limba Română din P.S.A. Voivodina, 1977, p. 13

5 Gligor Popi, Români din Banatul sârbesc (1941–1996), vol II, Panciova, Editura „Libertatea”, 1998, p. 351

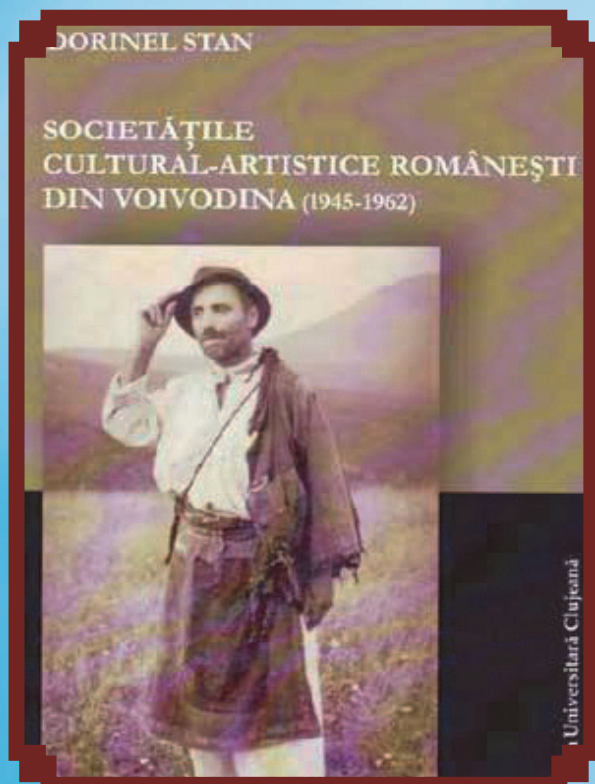
6 Informații furnizate de Răduț Stefan din Mesici, 74 ani, (2010)

7 Miodrag Miloș, „Fascinația scenei”, Panciova, Libertatea, 1997, p. 14

Oferta de carte a editurii Români Independenți din Serbia (RIS)

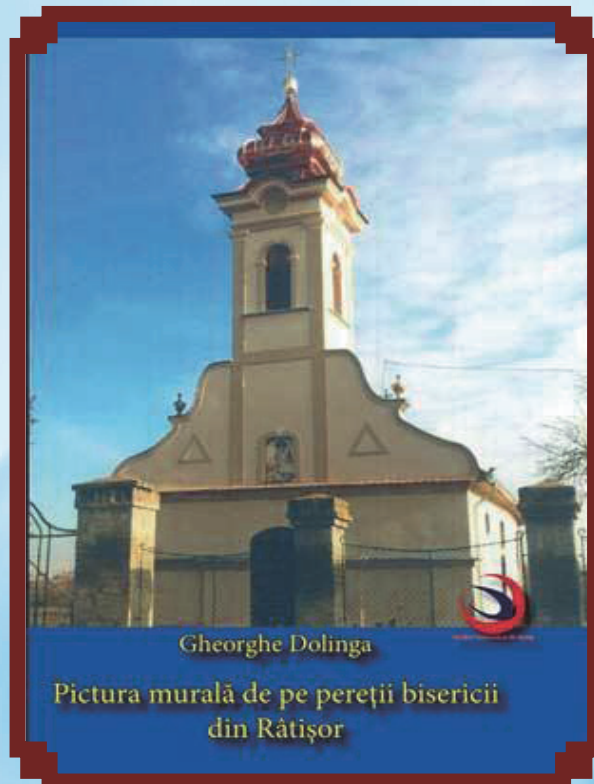
Cărțile le puteți comanda la: tel: +381 64 1195-384 și +381 13 416-182

e-mail: romanii.independenti@gmail.com

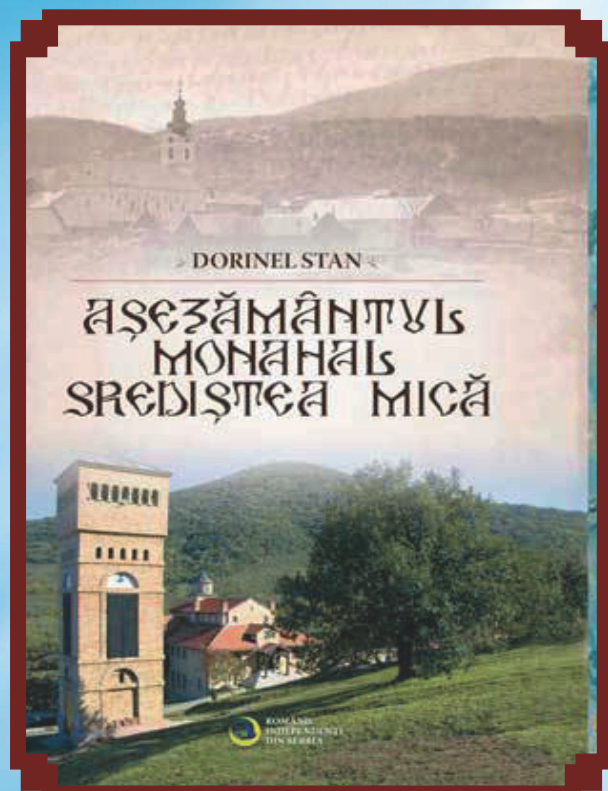
SOCIETĂȚILE CULTURAL-ARTISTICE ROMÂNEȘTI DIN VOIVODINA (1945-1962)

Dr. Dorinel Stan, 2013, 236 pagini;
preț: 1.000 dinari

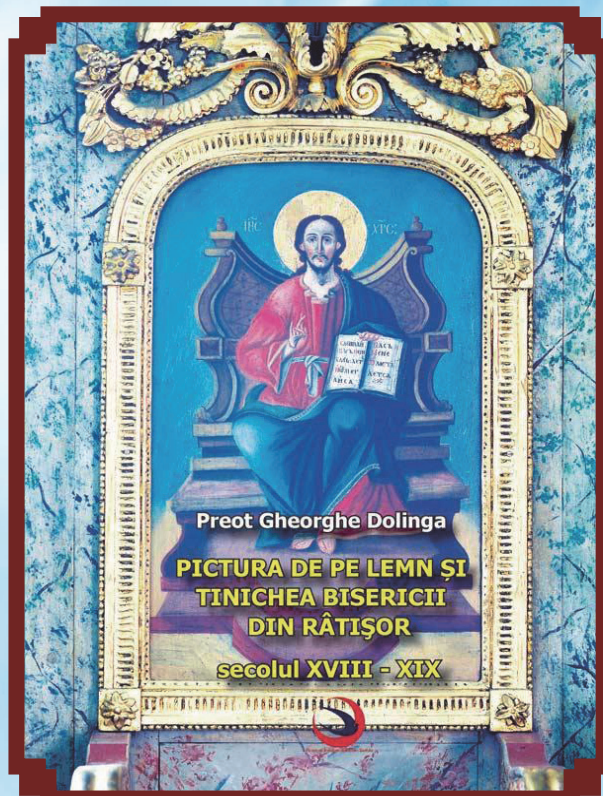
PICTURA MURALĂ DE PE PEREȚII BISERICII DIN RÂTIȘOR

Gheorghe Dolinga, 2015, 76 pagini, în culori
preț: 1.000 dinari

AȘEZĂNĂNTUL MONAHAL SREDIȘTEA MICĂ

Dr. Dorinel Stan, 2016, 120 pagini, în culori
preț: 2.500 dinari

PICTURA DE PE LEMN ȘI TINICHEA BISERICII DIN RÂTIȘOR
Gheorghe Dolinga, 2016, pag: 94, în culori
preț: 1.000 dinari